...ОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

45-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

...Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрнүүдэй Советэй орган

... (11650) | 1968 оной мартын 1, пятница | Сэн 2 мүнгэн

БҮХЫ ХҮСЭЕЭ, БҮХЫ ЭРШЭ ЗОРИГОО КОММУНИЗМЫН ХЭРЭГТЭ ЗОРЮУЛХА!

СССР-эй профсоюзуудай XIV съезд дээрэ

...профессиональна союзуудай ... съезд Кремлиин съездүүдэй ... февралиин 28-да ... үргэлжэлүүлээ.

...Белоруссиин республиканска советэй түрүүлэгшэ ... үглөөнэй заседани түрүүлэн үгэ хэлэһэн ... эдэбхи үүсхэлэй ... байһан тухай, В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойдо ... уялгануудаа дүүргэ... тэдэнэрэй тэмсэл ту... эли тодо олон ба... үгэ хэлэтшэ дурдаа.

...газар дээрэ Америкын ... дай хэжэ бай... манай съезд болохо ... И. Н. Макаров хэ... бүмбэрсэгэй зүг бү... байдал тохёол... партиин Центральна ... Совет правительствын ... дуратай политикые ... дэмжэжэ байһанаа ... орон оронуудай проф... үндэһэ һуури ... холбоогоо улам һай... түлөө, уласхоорондын ... хүдэлмэришэнэй хү... нэгэдхэн жаг... ВЦСПС-эй бэелүүлжэ ... уялгануудые Бело... союзууд саашадаашье ... хэжэ юм.

...«Заветы Ильича» ... колхозой тарялан ... тухай тэндэхи ... ажалай бригадын ... Социалис Ажалай Герой ... делегадуудта хоорэжэ ... бүхы участогуудта ... амжалтатайгаар хэ... тэрэ мэдээсэ. Кол... хураһанай гаа ... абадаг болонхой. ... хэрэглэгдэдэг бо... шадаал һаа ехэ про... тэрээнэй оорынь үнэ ... хямдаруулхаб гэжэ ... болоо. Ионинной ... үнгэрэтшэ жэлдэ ... эгээл ехэ ургаса ху...

...бүридэдэг колхозой ... организаци амжалта ... колхоздо нилээд туһа ... гэжэ үгэ хэлэгшэ ... союзай эмхи социалис ... олониитэдэ мэ... талаар таатай зохид ... хэрэглэжэ, социалис ... гурим зохёолгодо сэхэ ... байна.

...ажалшад В. И. ... 100 жэлэй ойе ... угтажа, табан жэлэйн...

гээ даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхэ байха гэжэ съездые бригадир найдуулаа.

Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин генеральна секретарь **Луи Сайян** съездын делегадуудые хани халуунаар амаршалаа.

Луи Сайян съездын делегадууд болон айлшадай альга ташалга доро Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин эмблемэтэй Улаан туг ВЦСПС-тэ дамжуулан үгөө.

Коммунизмын материально-техническэ бааза байгуулгада машина бүтээгшэдэй оруулжа байһан ехэ хубитые Горькиин автозаводой профсоюзай заводской комитедэй түрүүлэгшэ **В. В. Усанов** тэмдэглээ. Орон соохи томохон предприятинуудай нэгэн болохо Горькиин автозавод 1965 онтой сасуулбал, автомобильнуудые бүтээлгые 15 процентээр дээшэлүүлээ.

Польшын профсоюзуудай Центральна Советэй түрүүлэгшэ **Игнаци Лога-Совиньский** амаршалгын үгэ хэлэхэдээ, совет профсоюзууд 50 жэлэй турша соо Агуусхэ Октябриин үзэл сурталнуудта, совет арадай хэрэгтэ хододоо үнэн сэхээр алба хээ гэжэ зааһан байна.

Вьетнам арадта туһа хүргэхын түлөө, Америкын ээрхэг түримхэй империалис хүсэнүүдтэ эсэргүү, дэлхэйн шэнэ дайнай аюулда эсэргүү тэмсэлдэ, арадуудай эрхэ сүлөөгэй түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ социальна хүгжэлтэ, эб найрамдал түйлахын түлөө тэмсэлдэ дэлхэйн профсоюзна хүдэлөөнэй нэгэдэл бэхижүүлхэ, тэрээнэй зэргэнүүдые нэгэдхэн жагсааха гээшэ бүхы профсоюзуудай гол зорилгонь мүн болоно гэжэ И. Лога-Совиньский тэмдэглээ.

Вьетнамай профсоюзуудай федерациин түрүүлэгшын орлогшо **Нгуен Конг Хоа** гэгшын үгэ хэлэхэдэ сугларагшад хани халуунаар угтаһан байна. Вьетнамай ажалшадай, профсоюзна эмхинүүдэй үмэнэһөө Нгуен Конг Хоа съездын делегадуудта, тэдээнээр дамжуулан, Советскэ Союзай бүхы ажалшадта эгээл хани халуун, аха дүүгэй амаршалга хүргөө.

— Совет профсоюзуудтай аха дүүгэй холбоо барисаатай байһан бидэнэр угаа ехэ зол хубитайбди,— гэжэ немецкэ сүлөөтэ профсоюзуудай нэгэдэлэй (ГДР) центральна правлениин түрүүлэгшэ **Герберт Варнке** съезд дээрэ мэдүүлээ.

Съездын делегадууд болон айлшад СССР-эй Элүүрые хамгаалгын министр **Б. В. Петровскиин** хэлэһэн үгые һонирхолтойгоор шагнаа. Һэргылэмжын хүдэлмэри эрхилхэ, ажалшадай элүүрые хамгаалхын түлөө саг үргэлжэ хинамжа эмхидхэхэ, ажал хүдэлмэридэ ариг сэбэр сахихын түлөө, элүүр һайн амаралта эмхидхэхын түлөө тэмсэл дэлгэрүүлхэ гээшэ совет медицинын гол шэглэлынь мүн гэжэ министр хэлээ. Энэ табан жэлэй туршада элүүрые хамгаалгын үмэнэ ехэ зорилго табигдана. Эдэ жэлнүүдтэ орон соохи больницануудтахи һууринуудай тоо нилээд олошорхо юм. Врачнуудай тоо 1970 ондо 700 мянга хүрэтэрөө олошорхо.

Медицинскэ томо томо эмхи зургаануудые бии болгохо шухала байһан тухай, предприятинуудтахи цехүүдтэ врачай участогуудые бии болгожо, тэндэхи хүдэлмэри һайжаруулха шухала байһан тухай министр тэмдэглээ. Эхэнэрнүүдэй, эдиршүүлэй ажалай гурим сахиха шухала байһан тухай онсолон тэмдэглээ. Эхэнэрнүүдэй ажаллажа болохогүй үйлэдбэриин мэргэжэлнүүд тушаа заабари дахинаа богони болзор соо шэнээр хаража үзэхэ шухала гэжэ Б. В. Петровский мэдүүлээ.

Профсоюзуудай Узбегтэхи республиканска советэй түрүүлэгшэ **М. А. Заидов** үгэ хэлэхэдээ, һүүлэй жэлнүүдтэ Узбекистанда болоһон гайхамшагта хубилалтанууд тухай съездэ мэдээсэһэн байна. Ажахын шэнэ гуримда шэлжэн оруулагдаһан предприятинууд илангаяа ехэ амжалта туйлаа.

Франциин ажалай бүгэдэ нийтын конфедерациин генеральна секретарь **Ж. Сеги,** Чехословакиин профсоюзай Центральна Советэй түрүүлэгшэ **М. Пастыржик**, профсоюзуудай Венгриин советэй генеральна секретарь **Шандор Гашпар** гэгшэд СССР-эй профсоюзуудай XIV съездые амаршалаа.

Москвагай «Серп и молот» заводой ахалагша вальцовщик Социалис Ажалай Герой **В. И. Дюжев**, профсоюзуудай Казахай республиканска советэй түрүүлэгшэ **С. Полимбетов,** профсоюзуудай Свердловско областной советэй түрүүлэгшэ **А. И. Быков,** СССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи ажалай, салин хүлһэнэй асуудалнуудые эрхилдэг Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ **А. П. Волков** гэгшэд үглөөнэй заседанида үгэ хэлээ.

* * *

Февралиин 28-най удын һүүлээр съездын делегадууд профессиональна союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Советэй, Центральна шалгалтын комиссиин тоосоое зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлөө. Социалис Ажалай Герой «Запорожсталь» заводой сталевар **М. Т. Кинебас,** Мичуринскһаа ерэһэн багша, РСФСР-эй һургуулинуудай габьяата багша **М. И. Кирина** гэгшэд заседани дээрэ үгэ хэлээ.

В. И. Прохоров мандатна комиссиин элидхэл хэһэн байна. Профсоюзуудай XIV съездэ 4561 делегат һунгагдаа гэжэ тэрэ мэдээсээ. Энэнь табин жэлэй саада тээ, Агуусхэ Октябриин илан мандаһанай һүүлээр хоёр һарын үнгэрөөд байхада профсоюзуудай Бүхэроссин нэгэдэхи съезд дээрэ сугларһан делегадуудһаа арба дахин олон болоно. Тэрэ гэһэнһээ хойшо профсоюзуудай гэшүүдэй тоо 42 дахинһаа олон болоо.

КПСС-эй ЦК-гай политбюрогой гэшүүд, гэшүүндэ кандидадууд, партиин Центральна Комитедэй секретарьнар XIV съездын делегадуудаар нэгэн дуугаар булта һунгагдаа гэжэ ехэ ханамжатайгаар мандатна комисси тэмдэглээ.

Делегадуудай тоодо 2230 хүдэлмэришэд, колхозой үйлэдбэриин 100 гаран түрүүшүүл, 60 эрдэмтэд, соёл культурын, искусствын олон тоото ажал ябуулагшад оролсоно. Профсоюзуудай хүдэлмэридэ эхэнэрнүүд ехэ үүргэ дүүргэнэ гэжэ элидхэл дотор заагдана. Тэдэнэр профсоюзна 250 мянга гаран эхин эмхинүүдые толгойлно. Делегадуудай 41,1 процентынь эхэнэрнүүд эзэлнэ.

Союзна, автономито бүхы республиканууудай, национальна областьнууд болон округуудай ажалшадай эльгээмэлнүүд съездэ ерээ. Делегадуудай 59,9 процентынь КПСС-эй гэшүүд, гэшүүндэ кандиданууд. Делегадуудай 60 шахуу процентнь Советскэ Союзай орденууд болон медальнуудаар шагнагданхай. Тэдээнэй 557-иинь Социалис Ажалай Геройнууд, 72-ынь Ленинэй, Гүрэнэй шангуудай лауреадууд.

XIV съездэ совет профсоюзуудай түүхэ соо эгээл олон хүн ерээ гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ.

Бүхы Италиин ажалай конфедерациин секретарь **Ринальдо Скеда.** Болгариин профсоюзуудай Центральна Советэй түрүүлэгшэ **Роза Коритарова**, Румыниин профсоюзуудай бүхы нэгэдэлэй Центральна Советэй түрүүлэгшэ **Георге Апостол,** Корейн нэгэдэмэл профсоюзуудай Центральна Комитедэй түрүүлэгшын орлогшо **Бек Бон Су** гэгшэд СССР-эй профсоюзуудай XIV съездые амаршалаа.

Профсоюзуудай Грузидахи республиканска советэй түрүүлэгшэ **Ш. Д. Кикнадзе**, СССР-эй Уран зохёолшодой холбооной правлениин секретарь **В. М. Кожевников,** профсоюзуудай Латвидахи республиканска советэй түрүүлэгшэ **Б. А. Блюм** гэгшэд үдэшын заседани дээрэ үгэ хэлээ.

Профсоюзуудай съезд февралиин 29-дэ үргэлжэлөө.

(ТАСС).

ЗҮБЛӨӨНЭЙ ХОЁРДОХИ ҮДЭР

...ликын агрономуудай ... Чайковскиин нэрэмжэтэ ... училищиин ... зал соо хоёрдо... үнгэрбэ. Үглөөнэй ... дээрэ республикын ... ажахын туршалгын ... газар тариалангай ... даагша В. А. Дархаев ... үгэ абажа, паа... ... хэрэглэдэһэнай һүүлээр ... ... нэбтэрүүлхэ ... туршалгын дүнгүүд ту... Тэрэнэй һүүлээр ... аймагай үйлэдбэ... управлениин главна агро... А. Аленичев үгэ хэ... ...-Шэбэрэй «Забай... совхозой главна агро... Шаманов севооборо... нэбтэрүүлдэг дүй ... тухай хөөрэжэ, булта... ... татаба. Сэлэнгын ... совхозуудай эрхэ бай... ... хүрьһэнэй уһан... ...һаа гэмтэлгэтэй ... аймагай главна ... А. А. Тайнов хөөрөө. ... заседани дээрэ рес... ... хүдөө ажахын стан... ... хүрэнгын таһагые ... В. П. Сальников, «За... колхозой элитнэ урэ... ... ажахые даагша ... Калашникова, респуб... хүдөө ажахын туршал... ... селекциин та... даагша А. Г. Дубров... хүдөө ажахын министер... ... дэргэдэхи үрэһэнэй сорт ... ахалагша инспектор ... гэгшэд үгэ хэ...

Конференциин үдэшын заседани дээрэ республикын хүдөө ажахын туршалгын станциин агрохими болон хүрьһэ шэнжэлэлгын таһагые даагша, хүдөө ажахын эрдэмэй кандидат Г. П. Колмаков үгэ хэлээ. Зүблөөнэй хоёрдохи үдэрэй дүүрэтэр республикын зональна агрохимическэ лабораториие даагша С. А. Бекетов, «Шергинский» совхозой главна агроном Т. Ф. Дубкова, СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин таһагай Буряадай филиалай байгаали шэнжэлхэ эрдэмэй институдай биологиин таһагай эрдэмтэ-сотрудник П. И. Петрович, хүдөө ажахын институдай овощеводствын таһагай доцент И. И. Тимошин, республикын хушалтатай хүрьһэндэ овощ ургуулха сортучастогые даагша В. И. Левенко, хүдөө ажахын институдай багша А. Г. Назаров, хүдөө ажахын министрэй орлогшо Б. Н. Николаев, хүдөө ажахын туршалгын станциин үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын таһагые даагша Н. С. Хребтов, хүдөө ажахын институдай сабшалан эрхилэлгын кафедрые даагша, хүдөө ажахын эрдэмэй кандидат А. Г. Давыдов болон бусад лекци, мэдээсэл хэжэ, һонирхолтой хөөрөө дэлгээ.

Зүблөөн үсэгэлдэртөө үргэлжэлөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: конференциин забһарлалгын үедэ.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

КОММУНИС, ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ ПАРТИНУУДАЙ ТҮЛӨӨЛЭГШЭДЭЙ БУДАПЕШТДЭХИ КОНСУЛЬТАТИВНА УУЛЗАЛГА

БУДАПЕШТ, февралиин 28. (ТАСС). Консультативна уулзалгын хүдэлмэриин хоёрдохи үдэр тухай иимэ коммюнике толилогдобо:

Коммунис болон хүдэлмэришэдэй партинуудай түлөөлэгшэдэй консультативна уулзалга февралиин 27-до хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлээ. Зүблөөн дээрэ Америкын Холбоото Штадуудай коммунис партиин генеральна секретарь Гэс Холл, Аргентинын коммунис партиин Центральна Комитедэй гэшүүн Фернандо Надра, Австралиин коммунис партиин национальна комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Клод Джонс, Австриин коммунис партиин Центральна Комитедэй политбюрогой гэшүүн, секретарь Эрвин Шарф түрүүлэгшэнүүдээр һуугаһан байна. Иимэ хүнүүд үгэ хэлээ:

Испаниин коммунис партиин ЦК-гай гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүн Сантьяго Альварес үгэ хэлэжэ, коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөе зохихо ёһоор бэлдээд зарлаха шухала гэжэ мэдүүлээ. Зүблөөнэй зорилго юуб гэхэдэ, империализмда эсэргүү тэмсэл, тэрэшэлэн уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлые интернационализмын ёһо гуримаар һэргээхэ ба бэхижүүлгэдэ туһалха хэрэг мүн болоно. Испаниин компартиин һанамжаар, тэрэ зүблөөн дээрэ ямар нэгэн партиие буруушааха, «амяарлаха» ябадал байха ёһогүй.

Шэнэ зүблөөе урдань болоһон зүблөөнүүдтэй ёһо тэдыгээр холбохо хэрэггүй, коммунис болон хүдэлмэришэдэй бүхы партинуудые уриха шухала, тэрэ зүблөөндэ парти бүхэн хабаадаха гү, али тэрэнэй зорилгонуудые шиидхэлгэдэ ямар нэгэн аргаар хабаадахые эрмэлзэхэ шухала гэжэ С. Альварес хэлээ. Гэхэ зуура, бүхы партинуудай хабаадаал һаань, зүблөөе зарлаха гэһэнэй хэрэггүй гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглэбэ.

Зүблөөн болбол тааруу болзор соо зарлагдажа, сүлөөтэй демократическа арсалдаанай оршон байдалда үнгэргэгдэхэ ёһотой. Тэрэ хадаа өөрынгөө гол зорилго — империализмда эсэргүү тэмсэлдэ нэгэдэлээ бэхижүүлхэ зорилгые түйлаха зэргэтэй. Тэрээнэй һүүлээр империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдэй дэлхэйн конференци үнгэргэхэ үүсхэл гаргажа болохо байна.

Вьетнам арадай баатар тэмсэлтэй испан коммунистнуудай һаналаа нэгэдэжэ байһые үгэ хэлэгшэ үгынгөө түгэсхэлдэ мэдүүлээ.

Урда-Африкын коммунис партиин түлөөлэгшэ үгэ хэлэжэ, уласхоорондын империализм, илангаяа США-гай гэмтэ ябуулга хэдэг правительство, ээрхэг түримхэй добтолгын, контрреволюциин үргэн ехэ түсэб бэелүүлнэ гэжэ мэдүүлбэ. Урда ба Хойто Вьетнамай баатар, илагдашагүй арадта эсэргүү үзэгдөө дуулдаагүй зэрлиг муухай дайн сэрэгые тэдэнэр хэжэ байна, дэлхэйн эгээн муухай дайгаар хүн түрэлтэниие занажа үргэлжэлһөөр.

Урда-Африкын коммунис парти шиидхэхы газарта тэмсэл ябуулна. Үнгэ зүһын илгаа нэбтэрүүлжэ байһан, уласхоорондын империализмаар дэмжэгдэһэн фашис гуримда эсэргүүгээр тэрэнэй ябуулжа байһан тэмсэл Африкын ерээдүйн байдал ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха талаһаа онсо шухала удха шанартай юм.

Коммунис нэгэдэлэй асуудал бидэнэртэ манай тэмсэлтэй холбоогүй гү, али ёһо тэдын арсалдаанай асуудал бэшэ юм гэжэ тэрэ хэлээ. Аха дүү партинуудай нүхэдэйнгөө зүгһөө бодото нэгэдэл түйлахые хүлеэхэ эрхэтэйбди гэжэ бидэнэр тоолонобди. Коммунис болон хүдэлмэришэдэй партинуудай дэлхэйн зүблөөе зарлаха һанамжые дэмжэнэбди. Тэрэниие 1968 оной эсэс болотор Москвада зарлаха шухала. Тэрээндэ хабаадахын тула 1960 оной зүблөөндэ хабаадаһан бүхы партинуудые уриха хэрэгтэй. Мүн эдэ партинуудһаа гадна, ямар бусад партинуудые уриха тухай асуудал шиидхэхэ хэрэг энэ консультативна уулзалгымнай зорилго болоно.

Эквадорой коммунис партиин Центральна Комитедэй политбюрогой гэшүүн, секретарь Элиас Муньос үгэ хэлэжэ, саг үргэлжын координационно комитет байгуулжа, коммунис болон хүдэлмэришэдэй партинуудай уласхоорондын гурбадахи зүблөөе эмхидхэхэ үүргэ дүүргэхыень тэрээндэ даалгаха гэһэн дурадхал оруулба. Зүблөөн 1968 ондо Москвада болохо ёһотой.

Тэрэ зүблөөн болбол 1957, 1960 онуудай Деклараци болон Мэдүүлгые баталхаһаа гадуур, уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй хэһэн шэнжэлгын үндэһөөр эгээн шухала асуудалнуудаар тусхай документнүүдые абаха ёһотой гэжэ тэрэ дурдаба.

Цейлоной коммунис партиин ЦК-гай секретарь Питер Кейнеман үгэ абажа, консультативна уулзалга бэлэдхэһэнэйнь түлөө Венгриин хүдэлмэришэнэй социалис партида өөрынгөө партиин үмэнэһөө баяр хүргэбэ. Аха дүү олохон партинуудай зүгһөө иимэ уулзалга үнгэргэхэ үүсхэлые дэмжэһэн болбол һайшаалтай баримта мүн. Империализмда эсэргүү тэмсэлдээ ажал ябуулгаяа нэгэдүүлхэ хүсэл зориг болбол уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй «диилэнхи, ургажа байһан шиидхэхы хүсэн» болоно гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Партинуудай баримталдаг хараа бодолнууд хадаа аха дүү партинуудай уласхоорондын шэнэ зүблөө зарлаха эрхэ нүхэсэл бии болоо гэжэ, тиимэһээ тэрэниие хэрэглэхэ шухала гэжэ баталан харуулна. Энэ уулзалгада өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые эльгээгээгүй аха дүү партинуудай дунда нэгэдэл хэрэгтэй гэжэ онсолон тэмдэглэдэг хэдэ хэдэн партинууд бии гэжэ тэрэ зааба. Азиин коммунис партинуудай нэгэн болохо Цейлоной коммунис парти нэгэдэлэй шухала байһые гүнзэгыгөөр мэдэрнэ гээд П. Кейнеман мэдүүлээ. Ази болбол Америкын империалистнуудай ээрхэг түримхэй добтолго хэжэ байһан түб болоно. Зүгөөр имагтал Азида арсалдаанай хойшолонгуйд илангаяа хурса болонхой. Нэгэдэлэй үгы байһан ушар ээрхэг түримхэй добтолгые бүри ехээр хэхэ арга боломжо империалистнуудта олгоо, империализмда эсэргүү тэмсэлээ шангадхаха гэхэдэнь, Азиин түрүү хүсэнүүдэй үүсхэлые барижа байна.

Цейлоной коммунис партиин һанамжаар, уласхоорондын шэнэ зүблөөе 1968 оной эсэс болохоһоо урид Москвада үнгэргэхэ шухала гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Зүблөөндэ бүхы коммунис, хүдэлмэришэдэй партинуудые уриха, зүблөөндэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулхадаа, консультативна энэ уулзалгада хабаадаагүй гү, али хабаадажа шадаагүй аха дүү партинуудай хабаадаха арга олгохо шухала. Болохо уласхоорондын зүблөөнэй хэлсэхэ асуудалнууд тушаа Цейлоной коммунистнуудай дурадхалнуудтай эндэ байлсагшадые П. Кейнеман танилсуулба.

Польшын нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гай политбюрогой гэшүүн, секретарь Зенон Клишко үгэ абахадаа, коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөе байгша оной һүүл багта гү, али 1969 оной январь соо зарлаха гэжэ хэлэбэ. Тиимэ зүблөө зарлаха хэрэг хадаа коммунис хүдэлөөнэй интернациональна шэнжэһээ, мүн империалис хүсэнүүдэй ээрхэг түримхэй аашануудай һүжэржэ байһан мүнөөнэй уласхоорондын байдалһаа уламжалан гарана. Арад олониитын сүлөөтэй болохо эрмэлзэлгые дараха гэһэн империалис интервенцидэ эсэргүү тэмсэл болбол зүблөөнэй гол анхаралда байха зэргэтэй.

Зүблөөн болбол хүгжэлтын мүнөө үе сагай шатада тааруу коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлэй шэнэ үндэһэ һуури зохёохо зэргэтэй. Энэ нэгэдэлые байһан илгаа болон арсалдаануудые харадаа абажа байгуулха шухала. Нэгэдэл хадаа бүхы асуудалнуудаар бүхы партинууд нэгэн адли һанамжатай байха гэһэн удхатай бэшэ. Интернационализмын үзэл бодолоор хараа бодолнуудаа зэргэшүүлэн мэдүүлхэ ябадал нийтэ хараа шугам зохёохо арга олгохо ёһотой.

Польшын нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин делегаци зүблөөе эмхидхэлэй талаар бэлэдхэхэ комисси байгуулха дурадхал оруулаа. Комиссиин составта энэ уулзалгада хабаадажа байһан бүхы партинуудай түлөөлэгшэдһөө гадна, Будапештдэхи уулзалгада али нэгэн һанамжаар хабаадаагүй бүхы бусад партинуудай түлөөлэгшэд орожо шадаха байна.

Германиин коммунис партиин ЦК-гай политбюрогой гэшүүн Макс Шефер үгэ хэлэхэдээ, коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөе эгээн дүтын болзорто, шадаа һаа энэ оной ноябрь соо Москвада зарлахые КПГ дурадхана гэжэ мэдүүлбэ.

Германиин Федеративна Республика США-гай империалистнуудай бүхы дэлхэй дээрэ таража байһан стратегидэ хабааданхай гэжэ тэрэ зааба; ФРГ-дэ неонацизм толгойгоо дахинаа үндылгэжэ байна; Баруун Германиин капиталай үһөө хяһаагаа абаха гэһэн политика Европодохи түгшүүрилтэ байдалые һуларуулха, эб найрамдал бэхижүүлхэ замда эгээн ехэ һаад урдынхидаал мэтэ ушаруулһаар.

Марксистско-ленинскэ партинууд оршон байдалые шэнжэлжэ үзэхэ, империализмда эсэргүү тэмсэлдэ өөрынгөө стратеги болон тактикые зүбөөр тодорхойлхо, тэрэшэлэн хамтынгаа ажал ябуулгые эмхидхэхэ асуудалаар һанамжануудаа андалдаха ёһотой гээд Макс Шефер онсолон тэмдэглэбэ.

Советскэ Союзай Коммунис партиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, секретарь М. А. Суслов үгэ абаба. Гол асуудалаар — коммунис хүдэлөөнэй жагсаалай нэгэдэлтэй, империализмтай тэмсэхын тула бүхы социалис, демократическа хүсэнүүдэй нэгэдэлтэй байлгада эрмэлзэхэ талаар консультативна уулзалгада хабаадагшадай хараа бодолнуудай нэгэн адли байһаниие тэрэ ханамжатайгаар тэмдэглэбэ. Өөрынгөө газар дээрэ эзэн байха нангин хэрэгээ хамгаалжа байһан аха дүү вьетнам арадта шухала хэрэгтэй бүхы туһаламжые хүргэжэ байха гэһэн КПСС-эй, совет арадай хэлбэришэгүй хүсэл зоригые тэрэ онсолон тэмдэглээ.

Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын шэнэ зүблөөе 1968 оной ноябрь—декабрьда зарлаха хэрэгтэй гэжэ М. А. Суслов хэлэбэ. Империализмда эсэргүүгээр тэмсэхын тула, хүдэлмэришэн ангиин аша туһын түлөө, эб найрамдалай, социализмын хэрэгэй түлөө бүхы коммунис, империализмда эсэргүү хүсэнүүдэй жагсаал тухай асуудал зүблөөн хэлсэхэ ёһотой. Тэрэ зүблөөе бэлэдхэхын тула Будапештдэхи консультативна уулзалга дээрэ комисси байгуулха шухала. Энэ уулзалга дээрэ байлсаһан бүхы коммунис партинуудай, тэрэшэлэн бүхы бусад партинуудай энэ зүблөөндэ хабаадаха, тэрэниие бэлэдхэлгэдэ хабаадаха арга боломжо олгогдохо зэргэтэй.

Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай зүблөөе суг хамтын хүсөөр, тэгшэ эрхын үндэһэ һуури дээрэ бэлэдхэжэ, амжалтатайгаар үнгэргэжэ шадагдаха байһанда КПСС-эй гүнзэгыгөөр этигэжэ байһые М. А. Суслов тодорхойлоо.

Чилиин коммунис партиин ЦК-гай генеральна секретариин орлогшо Оскар Астульо коммунис партинуудай зүблөөе 1968 оной дүүрэтэр үнгэргэхэ шухала гэжэ мэдүүлбэ.

Тэрэ зүблөөндэ бүхы коммунис партинууд, тэрэ тоодо Будапештдэхи консультативна зүблөөндэ байлсаагүй партинууд, хабаадажа шадаха юм гэжэ Чилиин коммунис парти тоолоно.

Коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлые бэхижүүлгэ, империализмда эсэргүү тэмсэлдэ коммунис хүдэлөөнэй болон бусад бүхы революционно хүсэнүүдэй ажал ябуулгын нэгэдэлые бэхижүүлгэ зүблөөнэй гол уряа болохо ёһотой.

Коммунис партинуудай ажал ябуулгын нэгэдэл хадаа тус тус парти бүхэнэй онсо илгаатай байдалые, мүн энээнһээ уламжалан гараһан ондо ондоо зорилгонуудые харадаа абажа байгуулагдаха зэргэтэй гээд О. Астудильо тэмдэглэбэ. Тиимэ нэгэдэлэй үндэһэ һуури болбол парти бүхэнэй бэеэ даанхай байдал, онсо өөрсэ национальна зорилгонуудые пролетарска интернационализмын зорилгонуудтай зүбөөр холбон тааруулха ябадал болохо ёһотой. Империализмда эсэргүү тэмсэлдэ коммунис партинуудай ажал ябуулгын нэгэдэлые бэхижүүлхын тула Чилиин коммунистнууд бүхы юумэ хэхээр бэлэн гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглэбэ.

Румыниин коммунис партиин Центральна Комитедэй гүйсэдхэхэ комитедэй ба саг үргэлжын президиумэй гэшүүн, секретарь Пауль Никулеску-Мизил үгэ абахадаа, коммунис партинуудай хоорондохи харилсаануудые һайжаруулхын тула эрмэлзэл оролдолгын байһые тэмдэглээд, Будапештдэхи уулзалгын зүбшэлдэхын шэнжэтэй байһые онсолон харуулба. Һаналаа андалдалгын зорилго хадаа нэгэ һанамжатай болоод, һүүлээрнь тэрэнээ тус тус партинуудта баталуулхын тула дамжуулагдан үгэхэ ябадал болоно.

Нэгэдэлдэ алба хэхэ зүблөөнэй түлөө, тэрэ зүблөөндэ хабаадахын тула эрхэ нүхэсэл илгангүй, бүхы коммунис партинуудта олгохо, тэрэшэлэн империализмда эсэргүү бусад зүблөөндэ хүсэнүүдэй хабаадалсаха арга олгохын түлөө Румыниин коммунис парти үгэеэ хэлэнэ.

Зүблөөнэй хэлсэхэ зүйлнүүд болбол империализмда эсэргүү тэмсэлэй тодорхой асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгээр хизаарлагдаха ёһотой. Зүблөөн программна документнүүдые абаха гү, али тэрэшэлэн эндэ хабаадаһан гү, али хабаадаагүй партинуудай ажал ябуулгые ямар нэгэн аргаар зүбшэн хэлсэхэ гү, али шүүмжэлхэ ябадалые хараалха зэргэгүй.

Зүблөөе саашадань бэлэдхэхэ хэрэгтэй холбоотой асуудалнуудые консультативна шэнэ уулзалган дээрэ зүбшэн хэлсэхые Румыниин коммунис парти дурадхана. Энэ шэнэ уулзалга дээрэ зүблөөе үнгэргэхэ саг тухай асуудал мүн лэ зүбшэжэ болохо байна. Бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэри коммунис партинуудай хоорондохи харилсаануудай гуримые нарин нягтаар сахилгын оршон байдалда үнгэргэгдэхэ зэргэтэй.

Консультативна уулзалга февралиин 28-да хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ...

* * *

БУДАПЕШТ, февралиин 28. (ТАСС-ай тусхай корр.). Мүнөөдэр эндэ коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй консультативна уулзалга хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлээ гээд МТИ агентство мэдээсэнэ.

КПСС-эй ОБКОМДО, БурАССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

Республикын колхоз, совхозуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй 1967 оной дүнгүүд тухай

Мал ажалай продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха талаар, мүн малай тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ талаар амжалта түйлаһанайнь түлөө КПСС-эй обкомой болон республикын Министрнүүдэй Советэй дамжуулгын Улаан тугуудые, тус бүридэнь 1000 түхэриг шантайгаар эдэ колхоз, совхозуудта барюулха гэһэн тогтоол КПСС-эй обкомой бюро, БурАССР-эй Министрнүүдэй Совет абаа:

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГАЙ САЯАНАЙ СОВХОЗДО (совхозой директор А. С. Ошоров, парткомой секретарь Д. Б. Шенхоров, ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Н. С. Дальбинова, рабочкомой түрүүлэгшэ М. И. Даржаев);

СЭЛЭНГЫН АЙМАГАЙ СЭЛЭНГЫН СОВХОЗДО (совхозой директор Н. А. Мельников, парткомой секретарь Д. Н. Бадмадашиев, ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь М. Ж. Шагдаров, рабочкомой түрүүлэгшэ А. А. Воропаев);

УЛААН-ҮДЫН АЙМАГАЙ «ДРУЖБА» КОЛХОЗДО (колхозой түрүүлэгшэ Л. М. Жданов, парткомой секретарь С. И. Павлов, ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Г. Давыдов, профкомой түрүүлэгшэ В. А. Михеев);

Хүдэриин, Погранична, Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозуудые, «Родина» колхозые һайнаар хүдэлөө гэжэ тэмдэглэбэ.

Партиин райкомуудhаа мэдээсэнэ

hУРАЛСАЛ— ПЛЕНУМЭЙ ҮЗЭМЖЭДЭ

КАБАНСК. КПСС-эй райкомой ээлжээтэ пленум эндэ болоожо үнгэрбэ. Тэрэ пленумэй үзэмжэдэ партийна гэгээрэлэй hуралсалда ябадаг коммунистнуудай теоретическэ болон үзэл сурталай мэдэрэлэй хэмжээе дээшэлүүлхэ тухай асуудал табигдаба. Партиин райкомой нэгэдэхи секретарь В. И. Титовой хэhэн элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэдэ олон хүн эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Хэлсэhэн асуудалаараа партиин райкомой пленум дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа.

Д. ЖАРНИКОВ,
КПСС-эй райкомой таhагые даагша.

ДЕЛЕГАДУУДАЙ ДУРАДХАЛААР

УЛААН-ҮДЭ. Улаан-Үдын районно партийна III конференци дээрэ райкомой тоосоото элидхэл зүбшэн хэлсэхэ үедэ тэндэ хабаадаhан делегадууд яhала олон шүүмжэлхы ажаглалтануудые хэhэн, дурадхал болон hанамжануудые оруулhан байгаа. Тэдэ бүгэдые партиин райком шэнжэлжэ, согсолжо үзөөд, яажа, ямар аргаар хүсэндэнь тэдэниие хүргэхэ тушаа хэмжээ ябуулгануудые хараалба. Тэдэ хэмжээ ябуулганууд КПСС-эй райкомой бюрогой үзэмжэдэ табигдажа, сум баталагдаhан байна. Делегадуудай оруулhан шүүмжэлхы ажаглалта, дурадхалнуудые бэелүүлхэ харюусалгата нюурнууд тодорхойлогдоо, дүүргэхэ болзоршье гаргагдаа.

В. ДАНИЛОВ,
КПСС-эй райкомой инструктор.

ДҮЙ ДҮРШЭЛ СОГСОЛОГДОБО

МУХАР-ШЭБЭР. «Эрдэм» совхозой нэгэдэхи отделениин парторганизациин дэргэдэхи марксизм-ленинизмын үндэhэн суртал шудалха hургуулиин пропагандистаар Түгнын hургуулиин багша К. П. Мезгина хүдэлдэг. Тиихэдэ «Знамя Ленина» колхозой гурбадахи бригадын коммунистнуудай hурадаг политическэ эхин hургуулиие (гурбадахи жэлээ) Галтайн интернат-hургуулиин багша А. И. Суй Юсен хүтэлбэрилдэг hэн.

Эдэ хоёр багшанар аймаг дотороо эгээл бэрхэ, дүршэлөөр баян пропагандистнар гэжэ тоологдодог. Тиимэhээ партиин райкомой пропаганда ба агитациин таhаг эдэ пропагандистнарай дүй дүршэлые согсоожо, КПСС-эй райкомой бюрогой үзэмжэдэ дурадхаба. Тэдэнэй дүй дүршэл бюро дээрэ hайшаагдажа, саашадань бүхы пропагандистнарай дүршэл болгохо, улам нэбтэрүүлхэ гэhэн тогтоол абтаба.

Ц-Д. ЗАМБАЛАЕВ,
КПСС-эй райкомой таhагые даагшын орлогшо.

Дулма Жигмитдоржиева наhаар үшөө залууханшье hаа, нилээд дүршэлтэй, бэрхэ hаалишан юм. Энэ басаган 15 наhатайдаа эхин-гээ орондо hаалишан болоожо, «Одон» совхозой (Мухар-Шэбэрэй аймаг) Шэнhэтын фермэ ерээ hэн. Үнгэрhэн жэлдэ Дулма Жигмитдоржиева нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриhөө 1700 гаран килограмм hү haaгаа. Үнеэдэй үсөөн түрөөшье hаань, үнгэрэгшэ hара соо үнеэн бүриhөө 100 гаран литр hү абаа.

М. НАМЖИЛОВАЙ фото.

ҮБЭЛДӨӨШЬЕ hҮН ЕХЭЭР hААГ...

Түсэбэй табан жэлэй хоёрдохи жэлые манай колхозой hаалишад амжалтатайгаар түгэсхэбэ. Бүхыдөө 13.663 центнер hүн үйлэдбэрилэглөө. Энэ амжалтада түрүү hаалишад Е. Аносова, А. Аносова, В. Аносова, Н. Жаркова, А. Кудинова, Е. Жаркова, Н. Жаркова болон бусад илаhгаяа шалгарба. Эдэнэр даалгагдаhан үнеэн бүриhөө 2000—2200 литр hү hаажа, гансашье нютагтаа бэшэ, мүн аймагайнгаа эрхим hаалишадай тоодо оролсоно. Хэрбээ 1966 ондо оройдоол 4 hаалишан үнеэн бүриhөө хоёр мянган литрhээ дээшэ hү haahан haa, үнгэрhэн жэлдэ 8 hаалишад энэ хэмжээндэ хүргэhэн байба.

1968 ондо манай колхозой hаалишад үшөө ехэ зорилго табинхай. Бүхы 870 үнеэнhээ 15 мянган центнер hү hааха уялга абанхайбди. Энэмнай урда жэлэйхидэ ороходоо нилээд ехэ болоно. Арга боломжонуудаа хаража үзөөд, эды шэнэ уялга абаhан, тиигээд энээнээ бэелүүлхын тула үбэлэй hарануудта hү ехээр hааха зорилго табиhан байнабди. Үбэлжэлгын хугасаада үнеэн бүриhөө 700 литр hү hааха болотдоно. Малаа хожорооxотүйн тула эртээнhээ али бүхы хэмжээн абтажа, hаалиин гурбан фермэнүүдтэ үбэлжэлгэ hайнаар үнгэргэгдэнэ.

hаалишад үбэлжэлгын эхилhэнhээ хойшо бараг hайн hүн түйлана. Бүхы фермэнүүдэй үнгэрhэн үбэлжэлгынхитэй сэсуулхада, hү hааляа дээшэлүүлээ. Манай hаалишад малаа hайн тэжээлээр хангаха, зүбөөр эдеэлүүлхэ гэжэ оролдоно. Бии байhан тэжээлээ хараалаа абажа, бүхы үбэлжэлгын туршада hаамхай үнеэдтэ hайхан үбhэ болон кукурузын силос оруулалсажа, рацион табинхайбди. Үнеэн бүридэ 3 килограмм үбhэ, 2 килограмм зелёнко, бүлеэн уhанда хуххагдаhан гурил, 30 килограмм силос үгтэнэ. Январиин эхинhээ хойшо hаамхай малдаа холимог тэжээл (концентрат) нэмэжэ үгэлэг болообди.

Гадна үнеэдэй hаалга таарүү зүбөөр эмхидхэhэнhээ амжалта дулдыдадаг байhаниинь мэдээжэ. Үнеэдые hаалгада бэлдэхэ талаар hаалишан бүхэн зоотехническэ бүхы заабаринуудые дүүргэлэг. Бүхы фермэ дээрээ үнеэдые үдэр соо гурба дахин алгасаагүй hаанабди.

Элэ үдэрнүүдтэ hаалишаднай тухашаруугаар ажаллажа, hү ехээр hаахын тула шударгы лангаар оролдоно. Олонхи hаалишад түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэжэ. hара бүри нэмэлтэ түлбэри абана. Гэбэшье гансал энээгээр мүнөөнэй малшадай эрилтэ дүүрэнэ

аал? Үгы. Үбэлэй... га үедэ тэлээнэ... сүлөөниинь ... хүү. Үнеэтэй олоо... саг орoo. hаалишад... фермэ дээрээ үнжэ... hаалишадай ажалы... рүүлха гээшэ шухала...

Мал ажалай хүнэ... оньhожоруулха түг... уялга дотоpнайшье... Мүнөө дээрээ энэ т... хаар юумэн үгы. ... нүүд дээрэ манай ү... хэ газаашань гарга... оньhожоруулагдана... үнеэдые оньhон ... болохо гээшэ эгээл ... ...ла асуудал бол... Энээниие ойрын са... hаалишадай ажалы... тула колхозоймнай ... бүхы оролдолго гаж... болоно.

Үнгэрhэн жэл hай... жа, магтаал солоо ... hаалишад түйла... гаа амарнагүй. ал... hүлалханагүй. Бул... го тодорхой. Тэдэнэ... үшөө ехэ хэрэг бүт... зэнэ.

В. МА...
Хяагтын аймагай ...
нэрэмжэтэ колхоз...

Политическэ hуралсал

НҮЛӨӨ ЕХЭТЭЙ БОЛГОХЫН ТУЛ...

«Ниитын эрдэм наука саашадань хүгжөөхын, коммунис байгуулалтада тэрэнэй дүүргэдэг үүргэ дээшэлүүлхын тула бэелүүлэгдэхэ хэмжээнүүд тухай» гэhэн тогтоолтой танилсахадаа, КПСС-эй XXIII съездын табиhан зорилгонуудай бэелүүлэгдэжэ, мүн ажалшадые соёл сурталай талаар хүмүүжүүлхэ хэрэгэй улам hайжаруулагдажа байhандань баясанабди. Коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ марксизм-ленинизмын үдэшын университет илангаяа ехэ туhа хүргэнэ гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Ажалшадай эдэбхитэй хабаадалгатайгаар манай орондо коммунизм байгуулагдажа байна. Мүнөөнэй үе саг хадаа капитализмhаа социализмда оролгын, арадуудай национально-сүлөөрэлгын хүсэн түгэс хүдэлөөнэй үе саг мүн. Эрдэм техникэдэ революци болоожо байhан, үзэл сурталай талаар хурса тэмсэлэй, дэлхэйн хүгжэлтын бэшэпье үйлэ хэрэгүүдэй болоожо байhан—иимэ үе сагта бүхы юумые марксизм-ленинизмын үзэл сурталай талаhаа хаража, согсолон тобшолхо шухала. Иимэ эрхэ байдалда марксистско-ленинскэ теориин, ниитын эрдэмэй үүргэ айхабтар ехэ удха шанартай болоhониинь ойлгосотой.

Марксизм-ленинизмын аша туhаар социалис общество байгуулагдаа, мүн тэрэнэй ашаар дэлхэйн революционно хубилалта зүбөөр ойлгогдоно, удха түгэлдэр сэгнэлтэ үгтэнэ. Теори практика хоёр хоорондоо нягта холбоотой байдаг аабза. Теори гээшэмнай харгы зам заажа үгэхэhөө гадна, партиин ябуулжа байhан политикые эрдэм ухаанай талаар хангаха юм. Социализм, коммунизм байгуулха үе сагай гол зэмсэг хадаа марксистска политэкономиин үзэл суртал болоно гээшэ. Тиимэhээ экономикодо хабаатай эрдэмэй бүхы hалбаринуудые гүнзэгыгөөр шудалха түлхюур болоожо үгэнэ.

Мүнөө үеын ажахынуудай, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд экономикын эрдэм саг үргэлжэ шудалжа, танилсажа байхаhаа гадна, шиидхэхы залууршан болгожо ажалдаа хэрэглэхэ юм. Марксизм-ленинизмын үдэшын университедэй хүдэлмэри hүүлэй жэлнүүдтэ нилээд хубилhан байна. hуралсалай талые нарижуулхын тула таарамжатай онол арганууд хэрэглэгдэдэг болоо. Жэшээнь, 1965 онhоо хойшо (экономическа реформын бэелүүлэгдэхэтэй хамта) үдэшын университедэй hурагшад экономикын талаар эрдэм мэргэжэлээ нилээд дээшэлүүлhэн, алишье талаараа бэлэдхэл ехэтэй болоhон байна. Политэкономёор, мүн промышленность, транспорт болон барилгын экономикоор лекцинүүдые шагнаhанай hүүлээр рефераудые бэлдэнэ, бултаaран зүбшэн хэлсэнэ.

Реферат зохёон бэшэлгын уг зорилгонь юуб гэхэдэ, теоретическэ эрдэмээ болото байдалтай—предприяти болон ажахынуудай байдалтай нягта холбохо гэhэн зорилготой. Олонхи хүнүүдэй бэшэhэн рефераудтай танилсахада, ажахын реформо бэелүүлгэтэй холбоотой шухала асуудалнуудые табина. Жэшээнь, ЛВРЗ, авиационно болон «Электромашина» заводуудай дэргэдэхи үдэшын университедэй филиалнуудта hурагшадай бэшэhэн рефераууд илангаяа hонирхолтой, тэдээн соонь олон асуудалнууд табигданхай. Промышленна предприятинуудай түхеэрэлгэнүүдые, эд хэрэгсэлнүүдые хүсэдөөр ашаглаха, үйлэдбэриие ашаг ехэтэй болгохо гэхэ мэтын шухала асуудалнуудые шиидхэхые дурадхаhан байна.

Тэрээнhээ гадна, реферат бэшэhэн хүнүүд хүдэлжэ байhан промышленна предприятинуудайнгаа социально-экономическа хубилалтые өөhэдөө шэнжэлжэ hурадаг байна. Хэрэгтэй дурадхалнуудые оруулдаг. Тэрэ дурадхалнуудынь, манай hанахада, аша туhатайгаар нүлөөлдэг, промышленна предприяти болон организацинуудай хараалhан арга боломжонуудые бэелүүлгэдэ туhалха юм.

Иимэрхүү түхэлэй hуралсал хадаа экономическа эрдэм ухаанай нүлөөе улам хүсэтэй, эршэтэй болгоно. hурадаг хүнүүдэй эрдэм мэдэрэлые дээшэлүүлхэ арга юуб гэхэдэ, тэдэниие лекторнуудэй бүлгэмэй ажалда эдэбхитэйгээр хабаадуулхые оролдохо хэрэгтэй. Тиихэдэ тэдэнэр ондоо хүнэй бэлдэhэн лекци уншаха бэшэ, харин лекци бүхэнөө өөрөө найруулан зохёоходоо, ехэ юумэндэ hураха бшуу.

Үшөө юун байнаб гэхэдэ, политэкономиин шиидхэгдээгүй hонин шэнэ ба орёо асуудалнуудаар үдэшын университет жэл бүхэндэ научно-практическа конференцинүүдые үнгэргэнэ. Жэшээнь, үнгэрhэн hуралсалай жэлдэ Агууехэ Октябриин социалис революциин 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан конференци үнгэргэгдөө бэлэй. Тус конференцинүүд дээрэ хэлэгдэhэн элидхэлнүүдэй гол удхань юуб гэхэдэ, орон дотор, мүн Буряадай автономито республика дотор Совет засагай 50 жэлэй туршада болоhон социально-экономическа хубилалтые дэлгэрэнгыгээр харуулhан байна. Научно-теоретическэ конференцинүүд үшөө юу харуулнаб гэхэдэ, политэкономиин болон экономическа эрдэмэй бусад hалбаринуудай шэнэ асуудалнуудаар шагнагшад ехэтэ hонирхоно. Мүнөө үе сагта экономическа политика урагшатайгаар бэелүүлхын тула, хэнэйшье мэдэhээр, манай хүтэлбэрилхы кадрнууд экономическа теори хүсэд hайнаар шудалха ёhотой бшуу. Экономическа теориие шудалха хараатайгаар политическэ hуралсал саашадаа улам hайжаруулагдаха ёhотой. Манай hанахада, социализмын политэкономиин болон гүрэнэй экономикын зарим тэ...

ды арсалдаата асуу... университедэй дэрг... эмхидхээ бол, бүри... бэлэй.

Экономическа эрд... дэлгэрүүлхэ хэрэг ... нуудhаа дулдыдаха ... тын эрдэмэй кафед... лэ хүлэлжэ байhа... шалhаар. Муунь ... нар алишье талаара... даггүй байна.

hуралсалай мето... улам нарижуулхы... кадрнуудай болон ... экономическа эрдэм ... тула уншагдахаар ... лекцинүүдые олошо... Жэшээнь, социалис ... ажал хүдэлмэриие ... ёhоор эмхидхэхэ, ... жэлэлгэ, түсэблэлт... hуури, шэнэ техник... ехэтэйгээр хэрэглэх... сооной теори болон ... хэ мэтые ойлгуулх... нүүд олошоруулагда...

Хүтэлбэрилхы кад... пагандистнар зари... сүлөө забдагүй бай... номическа эрдэм ул... гэрүүлхын тула ... телевидениие үргэн... хала. Жэшээнь, үдэ... дэй багшанарта hар... радио, телевиденеэ... аргатай болгоо hаа, ... бэшье ниитын эрд... багшанар бүхы ... гаргаха, марксизм-л... сурталые улам эр... рүүлхэ хэрэгтэ эдэб... дахал hэн.

Ф. ...
экономическа эрдэм...
марксизм-ленин...
университедэй ...
кафе...

„БУРЯАД ҮНЭНДЭ" БЭШЭГДЭНЭЙ hҮҮЛЭЭР

„ФЕРМЭ ДЭЭРЭХИ ПАРТИЙНА БҮЛЭГ"

Иимэ гаршагтай түрүү бэшэг манай газетын энэ оной январиин 5-най номерто толилогдоhон байгаа. Тэрэ бэшэг дотор Хориин аймагай Хүрбын, Анаагай совхозуудай парткомууд малай фермэнүүд дээрэ анханда эмхидхэгдэhэн партийна бүлэгүүдые ёhотоор хүтэлбэрилнэгүй, тэрэнhээ болоожо тэдэнэр ямаршье хүдэлмэри ябуулнагүй гэжэ шүүмжэлэгдэhэн юм.

КПСС-эй Хориин райкомой секретарь нүхэр Гумпылов энэ түрүү бэшэг тушаа харюу манай редакцида эльгээхэдээ, тэндэ хэлэгдэhэн шүүмжэлхы баримтанууд бүгэдэ зүб байhаниинь шалгалтаар тодорбо гэжэ бэшэбэ. Хүрбын совхозой хоёрдохи отделениин hаалиин фермын партийна бүлэгэй гэшүүдэй суглаан зарлагдажа, партгруппоргоор нүхэр Пурбуева hунгагдаа, бүлэгэй ажал ябуулга hайжаруулх... нүүд хараалагдаа гэж... рюу дотор хэлэгдэ...

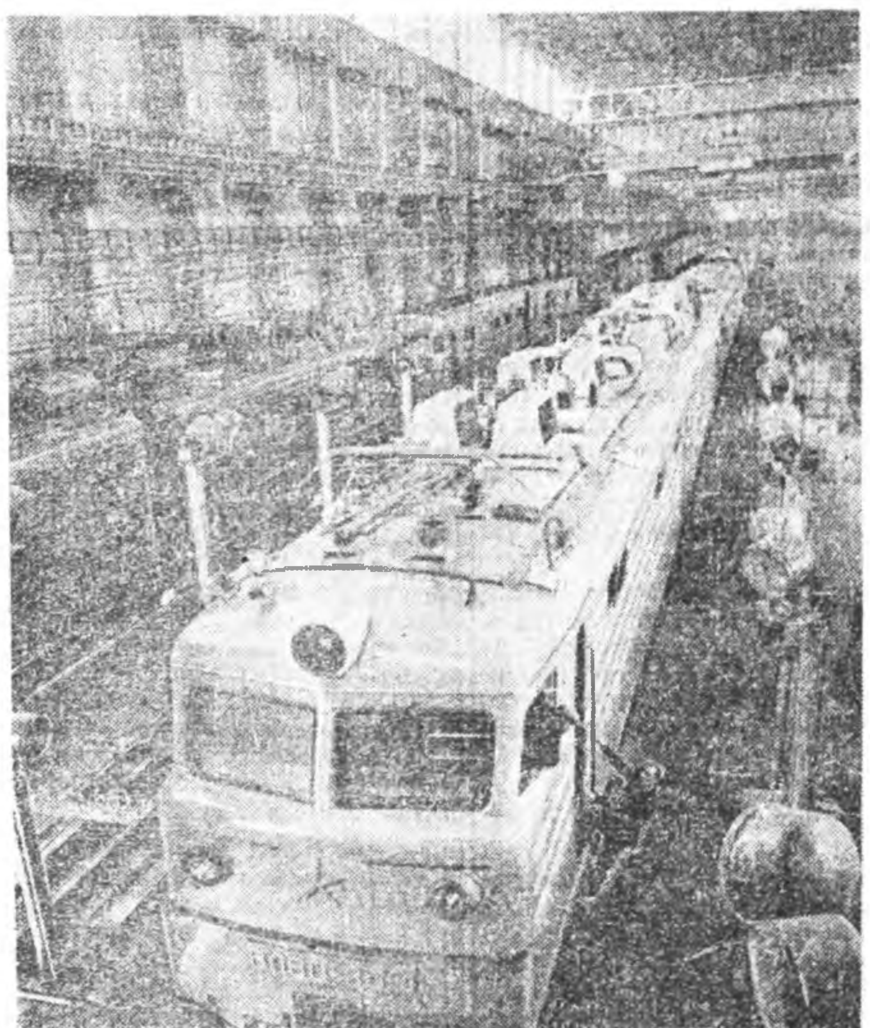
Мүн тэрэшэлэн А... зой 3-дахи отделени... Эбэрэй hаалиин гү... тийна бүлэгэй хүдэл... туhаламжа үзүүлхые... секретарь нүхэр Ша... радхагдаа.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

✦ Новочеркасск. Электровоз бүтээлгын заводой коллектив «ВЛ-80Р» түхэлэй шэнэ локомотив гаргадаг болобо. Нэгэ часай туршада энэ электровоз 110 километр хүрэтэр скорость харуулха байна.

Тоолон гаргаhанай ёhoор, шэнэ электровоз хадаа мүнөө байгшадта ороходоо hураггүй дээрэ. Электровоз бүтээлгын, эрдэм шэнжэлгын бүхэсоюзна институдай коллектив энэ электровозые зохёон гаргаа. Зураг дээрэ: «ВЛ-80Р» түхэлэй электровоз.

ТАСС-ай фото.

✦ Саратов. Зүүн-Урда зүгэй хүдөө ажахын эрдэм-шэнжэлгын институдай хүдэлмэрилэгшэдэй гаргаhан сортто шэниисэ 50 гаран хизаар, республикануудай тарялан дээгүүр таригдана.

Үндэр, hайн шанартай шэниисын үрэhэн туршалга-үйлэдбэриин зургаан ажахыда эльгээгдэнэ. Саратовай энэ ороohон хилын саана мэдээжэ болонхой. Зураг дээрэ: шэниисын үрэhэн шалгагдана. Ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ Лидия Ильина хүдэлмэри дээрээ.

ТАСС-ай фото.

Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойдо

ХЭЗЭЭДЭ МҮНХЭ ДУРАСХААЛНУ...

ВЛКСМ-эй байгуулагдаhанhаа хойшо 50 жэлэй ой энэ жэлдэ болохонь. Өөрынгөө эмхиин мүндэлhэн үдэр хүрэтэр Москва хотын Первомайска районой залуушуул комсомолой алдар солын газараар аяншалга хэхэ гэжэ шиидэбэ.

Первомайска районой комсомолшууд алаг эрээн картануудые удаан хаража hуудаг. Аяншалгада гараха замууд пунктираар тэмдэглэгдэнэ. Карандашаар мүнөө тэмдэглэгдээд байhан зурагууд үнишье болонтүй орон соогуураа таран ябаха харгынууд болохо юм. Залуушуул элэ замаар ябажа, түүхэтэй танилсаха байна.

Хорёод, гушаад, дүшөөд онуудай комсомолшуудай алдарта хэрэгүүд ба нэрэнүүдтэйнь холбоотой үсөөн бэшэ газарнууд тэдэнэрэй ажабайhан, ажаhууhан городтонь, Москвадашье бии юм.

ВЛКСМ-эй ЦК-гай генеральна секретарь Александр Косарев хорёод онуудта—гушаад онуудай эхеэр Москвада хүдэлhэн. Заводуудай субботнигуудта ходо хабаададаг hэн. Хүдэлмэришэ хүбүүн байhан шэнжэ шанараа алдаагүй юм. Сашын ажалайнь зам мүнөөнэй Первомайска районодо, «Рихард, Симон ба К» гэдэг Москвагай фабрикада эхилhэн байха. Кадрова хүдэлмэришэн революционер эсэгээ дахаад, ажал хэжэ захалhан намтартай. Урданай Рихардын фабрикын мантан томо үүдэн дээрэ «Улаан туяа» гэhэн үгэнүүд яларна. «Улаан туяада» хүдэлдэг комсомолшууд эсэгэнэрэйнгээ, үбгэ эсэгэнэрэйнгээ дурасхаалые нангинаар сахидаг. Эдэнэр Александр Косырев тухай дурасхаалнуудые суглуулhан, тэрээн тухай бэшэгдэhэн номуудые, бэшэгүүдые олоhон байна. «Улаан туяагай» басагад Косаревые үнинэй мэдэхэ, дүтын танил юумэдэл Саша гэжэ нэрлэдэг.

Манай ороной ехэ вузуудай нэгэн Бауманай нэрэмжэтэ дээдэ техническэ училищи Первомайска райондо байдаг юм. МВТУ-гай түүхын музейе бауманайхид эмхидхээ. Домог суута Артём—Ф. А. Сергеев эндэ 1902 ондо hураhан байгаа. Арба найматайдаа партида ороод, «Искрын» кружогуудта эдэбхитэй хабаадалсаhан. Артём Николай Бауман мэтээр революциин түүхэтэй нэрэеэ хэтэдэнь холбоhон хүнүүдэй дурасхаалые энэ алдарта дээдэ hургуулиин хэдэн үеын студентнэр нангинаар сахижа ябадаг.

hайн hайхан заншалнуудаа үетэн бүхэнэй үг залгамжалан абалсадаг байhаниие түс hургуулиин түүхэ гэршэлнэ. Хорёод, гушаад, дүшөөд онууд... Ондо ондоо хүнүүд, ондо ондоо нэрэнүүд. Зүгөөр нэгэл зорилго—Эхэ орондоо алба хэлгэ, нэгэ ниитэ дүлэтэ хүсэл—революцида үнэн байлга бауманайхидые нэгэдхэдэг.

1941 оной намар Гурбадахи коммунис дивизи эмхидхэгдээ hэн. hургуулиин студентнэр — Евлампий Тарасов, Павел Рева, Юлиан Коган институдай ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Алексей Цибулин hайн дураараа тэрэ дивизидэ алба хэхээ ошоhон байдаг. Комсомолой секретарь Цибулин дивизитэеэ сүг фронт мордоо hэн. Мүнөө hуража байhан студентнэр фронтhоо ерэhэн бэшэгүүдые олоо. Тэдэнэрэй заримаиинь МВТУ-да адреслагдаhан байба. Тиихэ үеэр энэ hургуули Ижевск зөөлгэгдэhэн юм. «Горький хотодохи госпитальдо байнаб. Хоёр хүлөө ехээр шархатаа hэм... Зүгөөр зоригоо хухарнагүйб. Заhаржа байнаб. 27. IV. 42 он».

Институдай аудиториhоо дайнай газар хүдар сэхэ мордоошо хүнүүдтэ дурасхаал болгон табигдаhан гранит шулуун хүшөө hургуулиин саад соо бии.

Сэрэгэй үеын баhа нэгэ түүхэ Первомайска районтой холбоотой юм.

1942 оной зун Московско комсомолой тусгаар полк байгуулха hанамжа гараа hэн. ВЛКСМ-эй МК ба МГК-гай байдаг Колпачна переулок тээшэ хүбүүд, басагад олоороо ерэжэл, ерэжэл байба. Полкдо хүнүүдые шэлэн абаха үеэр ходол иимэрхүү байhан. Тэдэнэрэй дайшалхы эрмэлзэлые бариха гээшэ бэрхэтэй хэрэг байгаа. Тээд ехэ орёо, хүсэтэ шэнэ зэбсэг «Катюшые» шудалха, тэрээниие шадамараар хэрэглэжэ hураха хэрэгтэй болоо.

«Бэлэдхэл мэхэ тон бага саг манда үгтөө hэн. 1942 оной зун фронтнууд дээрэ хүшэр байдал тохёолдоо бэлэй. Крым, Донбассые гитлеровецүүд эзэмдээд байгаа... Тыл дотор ехээр удаарха аргагүй байгаа. Июлиин хорин долоондо манай полк шахаа тангариг үгэхөөр бэлэн болоод байhан».—гээд 85-дахи комсомольско полкын комиссар ябаhан Петр Петрович Тук хөөрэнэ.

...Измайлово. Московско метрогой сэнхир экспрессүүд годли мэтээр зуралзаад үнгэрнэ. Элэмнай туннель сооhоо шууяжа гараhаар үндэр бахананнуудта татаатай хүүргэ дээгүүр табилуулна. Тэрүү доро байhан ой, гэр бараануудые үхибүүд hонирхон харана. Измайловска парк соо хүн зон ходо олон ябадаг. Зүгөөр 1942 оной хүшэр июль hарада. Тэрэ үеэр городhоо нилээд холохон байhан Исмайловска ой соо 85-дахи Московско комсомольско полкын залуу сэр... доо нангин танга... гэжэ олон хүн ... Үнэн сэхээр алба ... хайрлангүй яба... гаалха гэhэн танга... Дүшэн хоёр они... дэй эндэ үбдэг ... гаа таалажа, тан... зарта мүнөө бор... лэг. Хэтэ мүнхы... энлэ hаяар болх... узүүртэй гранит ... тэгүүлэн харба... бариха мүнгые Пер... ной комсомолшууд... лингhaа оруулаа ... тула ажалайнгаа ... энэ хэрэгтэ зориу...

ВЛКСМ-эй таби... рэтэр үшөөл ... энэ hайндэртэ бэл... Комсомол солотоно... ба илалтануу соо... тээр хатуужаhан ... hайндэрэй бэлэх...

Инна Б...

СОЦИАЛИС ОРОНУУДТА

...ХЭ-БААТАРАЙ ...РЭМЖЭТЭ ХОТО

...атар хотын гудамжаар ...ал вон ерэжэл, ерэжэл ...волюциин солото хү- ...най дээрэ илангаяа ...тойронхи үндэр гоё ...шэл витринэнүүлээ- ... Хүнүүд баяртай,

...тар хото һалбаран ...гие һануулна. Үнэ- ...рэһэн түрүүшээр ... тиигээд эшэ гарадаг. ...үрсагладаг, хожо- ...эн һалбардаг гээшэ

...убида мүндэлэн бодо- ...то эгээл иимээр һал- ... экономико, соёл, ли- ...арадай уран бүтээл ...хүгжэнэ.

...ахи шэнэ байдалые һай- ...лын гүйсэдхэхэ яама- ...гшэ нүхэр Баточи- ...тай уулзахаяа ябабаб... ...геэ түүхэһээ эхил-

...ээ хотын барилгануу- ...болоошо газарта Ха- ...газар байһан. Сүхэ- ...мандалһан һайн ду- ...та лагерь тэндэ ор- ... Тэдэнэр эндэ сэрэгэй ...ажа. Унгернын бан- ... Китадай милитарист- ...тагай буһалгаашад- ... һэн. Орхон мүрэн ...шад эндэ сугларлаг ...хэ нүхэр Аюуш хөө-

...отын урган болоһон ...гай баян Данзан-Ла- ...мал бэлшэдэг байһан. ...волюциин илаһанай ...нэ худэлмэришэдэй ...амтын байра—ута ...ан баригдаһан юм. ... Орхон мүрэнэй уһанда ...бо угаажа хатаагаад, ...ижа сайлгадаг бай- ...өөнһөө хойшо түс ...ан ерье гэжэ нэрлэдэг

...ю Агуухэ Октябриин ... мэргэн багша Ле- ...лай ашаар, Сүхэ- ...арилалга доро рево- ...эн соогуур мүнлэ- ...даа хүгжэжэ үргэл- ...—1930 онуудые эн- ...ал хүнүүд һайн мэ- ...эл СССР-эй туһалам- ...он мүрэнэй Сагаан ...тань баригдажа эхи- ...гол, совет мэргэжэл- ...а дээрэ хани ёһоор ...дэ Орхон мүрэнэй ...пароходой тамархаар ...згэрүүлжэ байһан ...е «эгээл хүсэтэй ...жэ манай барилга- ...шо һэн.

...эгээр эгээл тү- ...һан пароходуудые ...», «Чойбалсан» гэ- ...элэй. Энэл пристэнь- ... хотомнай ургажа эхи- ...е үеэртэ, жэлһээ жэл- ... гэрнүүд, һургуули- ...приятинууд, магази- ...дожол байгаа.

...о Бага хуралай Пре- ...заар энэ хотодо Сү- ... нэрэ үгтөө һэн. Иимэ ... манай арад, хи- ... нүхэднай ехэ урма ... үгтаа бэлэй.

... Арадай Революцион- ... эмхидхэһэн, манай ...эбэ һуури табигшын ... хотые Арадай рево- ...шэг гуламта гэхэдэ- ... болохогүй.

Сүхэ-Баатар эндэһээл арад зоноо революцида уряалжа, түрэл оронoo хэтынь нойрһоо һэргээжэ, Арадай-революционно партитаяа хамта монгол арадые һаруул һайхан ерээдүй тээшэнь хүтэлөө һэн.

Сүхэ-Баатар —революционно, дайшалхы гайхамшаг заншалтай хото. «Революционно Монгол орон» гэжэ танкова колонно, «Монголой малшан» гэжэ эскадриль эндэ эмхидхэгдээд, Эсэгэ оронoo хамгаалгын Агуухэ дайнай фронтнууд дээрэ габьяатайгаар тулалдаа. Дарханай үйлэдбэриин—элшэ хүсэнэй нэгэдэмэл предприятинуудта, шахтернуудай тосхоной Шарынгол гэдэг барилганuудта хэрэгтэй ашаа тээһэн эшелонууд манай хотоһоо мордодог байгаа.

Шэнэ барилганууд тухай, ажалшадай эдэбхи үүсхэл тухай нүхэр Аюуш ехэл һонирхолгойгоор хөөрэбэ. Хооһон тала байһан газарта модоор элдэб эдлэл бүтээдэг комбинат, теплоэлектростанци, ехэ хүсэтэй подстанци бодхоогдоо. Эндэ мүн зуруулай фабрика бии. Соёлой, үйлэдбэриин эрилтэ хангаха предприятинууд эмхидхэгдэнхэй. 32 мянган тонныи багтаамжатай элеватор, элеэ хоолой, талха татаха комбинадууд баригдаа. Орхоной, Сэлэнгын долгин соогуур пароходууд тамарна. Хотын түмэр замай станци дээгүүр Улаан-Баатар—Москва гэһэн маршрудтай поезд гарадаг.

1966 ондо КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев түрүүтэй совет делегациин Монголдо ерэһэн тухай нүхэр Аюуш сэдьхэлээ хүдэлэнгеэр хөөрэнэ.

Сүхэ-баатарайхид аха дүү Советороной арадай үнэн ханиинь байһанай тэмдэг болгон, урдынгаа һайхан заншалаар хүндэтэ айлшандаа сэнхир хүхэ хадаг, дүүрэн һүтэй аяга барьа һэн.

Хотынгоо ерээдүйн хараа түсэбүүд тухай түрүүлэгшэ мандахөөрөө. 20 жэлэй түсэбэй ёһоор, байрын дүрбэ—табан дабхар гэрнүүдые барихаар хараалагдана. Тэдэнэй доодо дабхарнуудтань ажалшадай соёлой, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха эмхи зургаанууд ороходо. Советскэ Союзай туһаламжаар холимол тэжээл буйлуулха завод баригдажа байна. Хүдөө ажахые материально-техническэ талаарнь хангаха бааза түхеэрэгдэнэ. Мүн бэшэшье предприятинууд баригдаха. Совет барилгашад шэнэ районда, байрын, үйлэдбэриин бүхэли комплекс бодхоохо юм.

Хөөрэлдөөнэй түгэсхэлдэ нүхэр Аюуш иигэжэ хэлэбэ: монгол арад Сүхэ-Баатарай түрэһөөр 75 жэлэйнь ойе һаяшаг үргэнөөр тэмдэглээ. Манай хотын ажалшад хамаг арадтаяа хамта Монголой Арадай Революционно партиин хүтэлбэри доро Сүхэ-Баатарай захяануудые бэелүүлһэндээ омогорхоно.

Хотын толгойлогшотой ехэл һонин хөөрэлдөө хэһэнэй һүүлээр, Революциин солото хүнүүдэй талмай дээгүүр баһал алхалбаб. Орожо байһан наранай туяада Арадай революциин вождь Сүхэ-Баатарай гранидаар бүтээгдэһэн жабхаланта хүшөө толорно.

Ш. ЦЭЕНОЙДОВ,
Монголой журналист. (АПН).

...Удын «ногоон базаарай» барилга түлэг дундаа ябажа ...хабсаралгын 834-дэхи поездын коллектив энэ барил... ...йн юм. Зураг дээрэ: шэнэ барилга дээрэ.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Пролетариадай агуухэ уран зохёолшо Алексей Максимович Горькиин түрэһөөр тэбхэр зуун жэл байгша оной мартын 28-да гүйсэхэнь. Энэ дурасхаалта ойдо бэлэдхэл гансашье манай орон соо бэшэ, бүхы дэлхэй дээрэ эршэмтэйгээр ябуулагдана, энэньшье гайхалгүй. Юуб гэхэдэ, бүхы оронуудай үгытэй ангиин дундаород арадай энэ агуухэ хүбүүн тэмсэлдэ дуудаһан буревестник шэнги алдаршажа, гайхалтай гүнзэгы, газарлиг тодо, уран хурса удха түгэлдэр зохёолнуудаараа, тэрэ тоодо нэн түрүүн суута «Эхээрээ», тэмсэлшэ Петр Заломов мэтэ образуудаараа тэдэнэй ангиин хүсэ эршэдэн, тэмсэлэй шуурган руу уряалаа, шэнэ ажабайдалда зоригжуулаа бшуу. Нүгөө талаһаа, Максим Горькиин зохёохы хэшээл оролдолгын нүлөөе бэе дээрэ үзөөгүй шэнэ сагай литературые олохонь хүшэр юм. Манай ороной гайхамшагта уран зохёолой гол арга метод боложо тогтонижоһон социалис реализмын үндэһэ һуури, үг үнгиие имагтал агуухэ уран зохёолшо табяа бшуу. 1934 оной август һарада боложо үнгэрһэн СССР-эй уран зохёолшодой түрүүшын съезд дээрэ хэлэһэн үгэ соогоо тэдэл хараа бодолнуудаа онсолоо бэлэй. Тэрэшэлэн манай буряад литературын хүгжэлтэдэ, шэнэ шатадаа шэлжэн оролгодо Максим Горькиин творчествын нүлөөн айхабтар ехэ. Энээн тухай манай ахамад зохёолшо Хоца Намсараев залуушуултай хөөрэлдэхэ зуураа, нэгэтэ бэшэ һануулдаг, агуухэ уран зохёолшоһоо һургаал абахые уряалдаг һэн. Тиимэһээнь лэ ганса манай уран зохёолшодшье бэшэ, бүхы араднай энэ дурасхаалта 100 жэлые баяр ёһололой оршон байдалда тэмдэглэхэнь. Энэ дурасхаалта ойень угтуулан, «Буряад үнэн» газетэ М. Горький тухай материалнуудые, тэрэ тоодо агуухэ уран зохёолшын творчество болон буряад литературын хоорондохи холбоо, нүлөөе элирүүлһэн статьянуудые, өөрынь зарим зохёолнуудые буряад хэлэн дээрээ ниитэлхэ хүсэлтэй. Тиимэһээл түрүүшын үгэ Буряадай аха заха уран зохёолшодой нэгэн Данри Данилович Хилтухинда үгэнэбди, юуб гэхэдэ, энэ нүхэрнай СССР-эй уран зохёолшодой түрүүшын съездтэ хабаадаха, агуухэ уран зохёолшые хараха, шагнаха золтой байгаа бшуу.

Иигээд лэ «Максим Горькиин түрэһөөр 100 жэлэй ойдо» гэһэн рубрикаяа нээхэмнай.

УУГАН УРАН ЗОХЁОЛШОТОЙ УУЛЗАЛГА

Алексей Максимович Горькиин зохёолнуудай мүнхэ булагһаа амасаагүй хүниие манай орон соо олохонь хүшэр лэ байха. Үшөө **хүлгөөтэ хорёод оной үеэр хүлһэнэй хүдэлмэришэн,** удаань комсомолец болоходоо, тэрэнэй зохёолнуудые үбэртэлөөд, бүри һалангүй уншахаш, үдэрэй һанаан, һүниин зүүдэн болгон ябахаш. «Челкаш», «Мальва», «Сокол тухай дуун», «Буревестник тухай дуун» гэхэ мэтэнүүд минии ухаанда тэрэ гэһээр хадуугдаһан юм. Уншахадаа юрэл үгэнүүд дээгүүрнь хамараа һарнайлгаад гарадаггүй, харин образ бүхэн тухайнь гүнзэгыгөөр бодолгото болодог, тэрэ гү, али энэ образтонь адлирхуу хүнүүдые нютагайхид соохоо бэдэрэн олодог бэлэйб. Тэрэшэлэн «Сокол тухай дуун», «Буревестник тухай дуун» гэхэ мэтыень сцена дээрэһээ уншадаг, зүжэгэрхүү түхэлтэй болгоод наадажа туршадаг һэмди. Тэдээндэмнай үбгэн, залуугүй хүнүүд сугларха, үбэлэй һүниин утые хаража үнгэргэхэ, һахал һамбайгаа эльбэн, энэ тэрэ һанамжаяа хэлэдэг һэн. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэл, агууехэ уран зохёолшо минии ажабайдалда бүри эртэл ороһон юм. Зүгөөр тэрэниие улаан нюураараа хараһайб гэжэ хэды хүсөөшье һаа, тиимэ бодолойнгоо үндэһэгүйе ойлгогшо бэлэйб... Саг ябажал байгаа. Нэгэтэл тэрэ эдир наһанайнгаа хүсэл бэелүүлхэ аза талаан намда тудаа һэн: би тэрэниие хараһан, хэһэн элидхэлыень шагнаһан золтойб.

Энэ уулзалга СССР-эй уран зохёолшодой түрүүшын съездын үедэ, Союзуудай байшан соо болоо һэн. Тиихэдэ бүхы Москва уран зохёолшодой ехэ хуралдаанай һониние зүбшэжэ байгаа бэлэй. Хүхюутэй, шууяатай үе һэн.

Москва мордохым урдахана намда Цыренжаб Сампилов Хоца Намсараев хоёр орожо ерээд һэн. Цыренжаб Сампилович мэндээшье хэлэнгүй, Сергей Есенинэй уянгата шүлэгүүдые уншан байжа, гарыем бариба. Тэрэ намтай уулзахадаа тиигэдэг зантай юм һэн: уянгын шүлэг бэшэдэгыем үлүүдэ һануулха хүсэлтэй байдаг һэн хаш. Харин Хоца Намсараев үлүү үгэгүйгөөр ерэһэн ушараа сэхэ руунь, тоб байса хэлэбэ. Тиихэдээ тэрэмни иигэжэ захиба: «Ши, Данри, Москва ошохошни гээшэ, ехэ золой тудаһые бү марта, тиимэһээл нэн түрүүн анхаралтай ябаарай, илангаяа Алексей Максимовичые алдангүй шэртээрэй, хэлэһэн үгэ бүхэнииень шэхэндээ бэшэ, сээжэдээ хадуужа ерээрэй. Тиигээд бидэ олондоо нэгэшье үгэ гээнгүй, хазагайруулангүй хөөрэжэ үгэхэбшэбыш даа».

Би тэдэнэй юундэ орожо ерэһые ойлгожо, тэдэнэй хүсэлые хүндэтэйдэ тоолон хүлеэжэ абабаб. Энэ хадаа манай буряад үндэһэн шэнжэтэй литература, искусствын түлөөлэгшэдэй агууехээр хүндэлдэг, тэрээндэ һүгэдэдэг байһанай үшөө нэгэ гэршэ һэм шуу. Нүгөө талаһаа, мүнөө А. М. Горькиин творчествын манай Хоца Намсараевай хэшээл оролдолгодо ухаангүй ехэ нүлөө үзүүлһые арсаха хүн олдохо аал? Цыренжаб Сампилов нэгэнтэ бэшэ Горький Репин хоёрой ханин нүхэсэл тухай дурладаг. Горький уран зурагай ёһотойл сэрэгшэ гэжэ баталдаг юм һэн.

...Мянга юһэн зуун гушан дүрбэн оной мартагдашагүй август һара байгаа бэлэй. Гостиницада Дагестанай ашуг Сулейман Стальскитай нэгэ таһалга соо байрлабаб. Тэрэмни набтархан, шүүрэнин бэетэй, ёһотойл ульгэршэн буряад үбгэншүү хүн бэлэй. гэбэшье сэдьхэлээр, ухаагаар хурса, һүбэлгэн һэн. Ородоор нэгэшье үгэ мэдэхэгүй байгаа. Тэрэ саг үргэлжэ аман соогоо юушьеб гүбэрхэ, тиихэдэнь бинь ехэтэл гайхахаб. Һүүлдэ мэдэһэм, тэрэмни съезд дээрэ хэлэхэ үгэеэ сээжэлдэжэ ябаһан байгаа бшуу. Тэрэ хэлэһэн үгэнь хэблэлдэ тунхаглагдаһан, суурхаһан юм. Сулейман бидэ хоёр бэлэхэнээр үгэеэ ойлголсоодхёо һэмди. Танил тала болоһон хоёр Союзуудай байшан хүрэтэр ябагаар ошоо бэлэйбди. Тэндэмнай хүн зон зүгын үүртэл хүүежэ байба. Эндэ бүхы аха дүү республикануудай уран зохёолшод, хилын саанаһаа ерэһэн айлшад, олониитын түлөөлэгшэд бии һэн. Эндэ барандаа Алексей Максимович Горькиин гаража ерэхые тэсэжэ ядан хүлеэжэ байгаабди.

Гэнтэл зал соо шууяатай, хүлгөөтэй боложо, хамаг зон һэр-мэр гэлдэшэбэ.

Трибуна дээрэ үндэр, марягүй Алексей Максимович гаранхай, һахалаа эльбэжэ байба. Тэрэнэй нюур Эхэ ороноймнай бүхы хизаарай һалхинда үлеэлгэжэ харлаһан шэнги һанагдаба. Нюдэдтэнь ород ороной сэнхир голнууд, хизааргүй далайнуудай мүхэшэгүй үнгэ толотон байхадал гэбэ. Тэрэ намда ямар нэгэн Саяан уулын асари томо хуша модон мэтэ харагдаба. Тиимэ модые ямаршье һалхин найгуулхагүй, ямаршье хүйтэн, ааяма халуун шэг шарайень хубилгажа шадахагүй бшуу. Мүнхэ ногоон набшаһадаа һаглайлган, газарай гүн руу олон һалаа үндэһөөрөө оронхой зуун жэлнүүдтэ баатар шэнги һуужал һуудаг домогтой тэрэл хуша мэдэнтой агууехэ уран зохёолшые жэшэжэ боломоор бэлэй.

Алексей Максимович баһал сэдьхэлээ ехээр хүдэлһэнһөө удаан номгон даруу зандаа орожо ядажа байгаа һэн. Удангүй тэрэнэй абяаниинь һулашагааршье һаа, тодоор соностожо, хэлэһэн үгэ бүхэниинь сугларагшадай зүрхэндэ шэнгэн орожо эхилээ бэлэй. Тэрэ үгэнь манай совет литературын саашанхи хүгжэлтые тодорхойлһон бүхэли шатань болон түүхэдэ ороһон, үг удхань удангүй барандамэдээжэ болоһон зааб даа. Харин намда Максим Горькиин хүүгэдэй уран зохёол тухай, тэрэнэй хүшэр хүндэшье, харюусалгатайшье жанр байһан тухай хэлээшэнь илангаяа үнэтэй шэнги һанагдаа бэлэй.

Эрхүүгэй пионернүүдэй бэшэһэн «База курносых» гэжэ ном харахадаа, Алексей Максимович илангаяа ехээр уяраа бэлэй. Энэ уулзалга тухай Леонид Соболев хожомынь иигэжэ дурсаа һэн: «Үсэгэлдэр эдэ үхибүүдэй орожо ерэхэдэ, зал соомнай манай ерээдүй, холымнай сагай гэршэнэр оробо гэжэ хойшолгогүйгөөр барандаа һанаадхёо һэмди. Ерээдүйн ерэхэ сагта ажаһууха зоной мантай хөөрэлдэжэ байһанда, тэрэ сагайнь һайханда досоомнай уярма бодолнууд түрөөдхёо бэлэй. Тэрэнһээ уламжалан гансашье Горькиин бэшэ, баранай нюдэд уһатаадхёо һэн».

Тиихэдэ Алексей Максимович агууехэшье, юрыншье хүн гэжэ дахин мэдэржэ байгаа бэлэйб. Арадайнгаа һанаа сэдьхэл тэбшэжэ, арадайнгаа хэрэгтэ бүхы уран бэлигээ, хүсэ шадалаа зорюулжа, дайсадтайнь хайрагүй тэмсэжэ ябадаг хүн гэжэ гайхалтай гүнзэгыгөөр тиихэдэ ойлгоо һэм. Максим Горькиие хараха, шагнаха олондо тудадаггүй зол жаргал намда нэгэтэл тудаһан хаданъ «Буряад үнэнэйнгөө» уншагшадта мүнөө хөөрэжэ үгэхэ гэжэ шиидээ һэм. Харин Хоца Намсараев Цыренжаб Сампилов хоёрто тиихэдэ хөөрэһэмнишье олон һааб даа.

Данри ХИЛТУХИН,
уран зохёолшо.

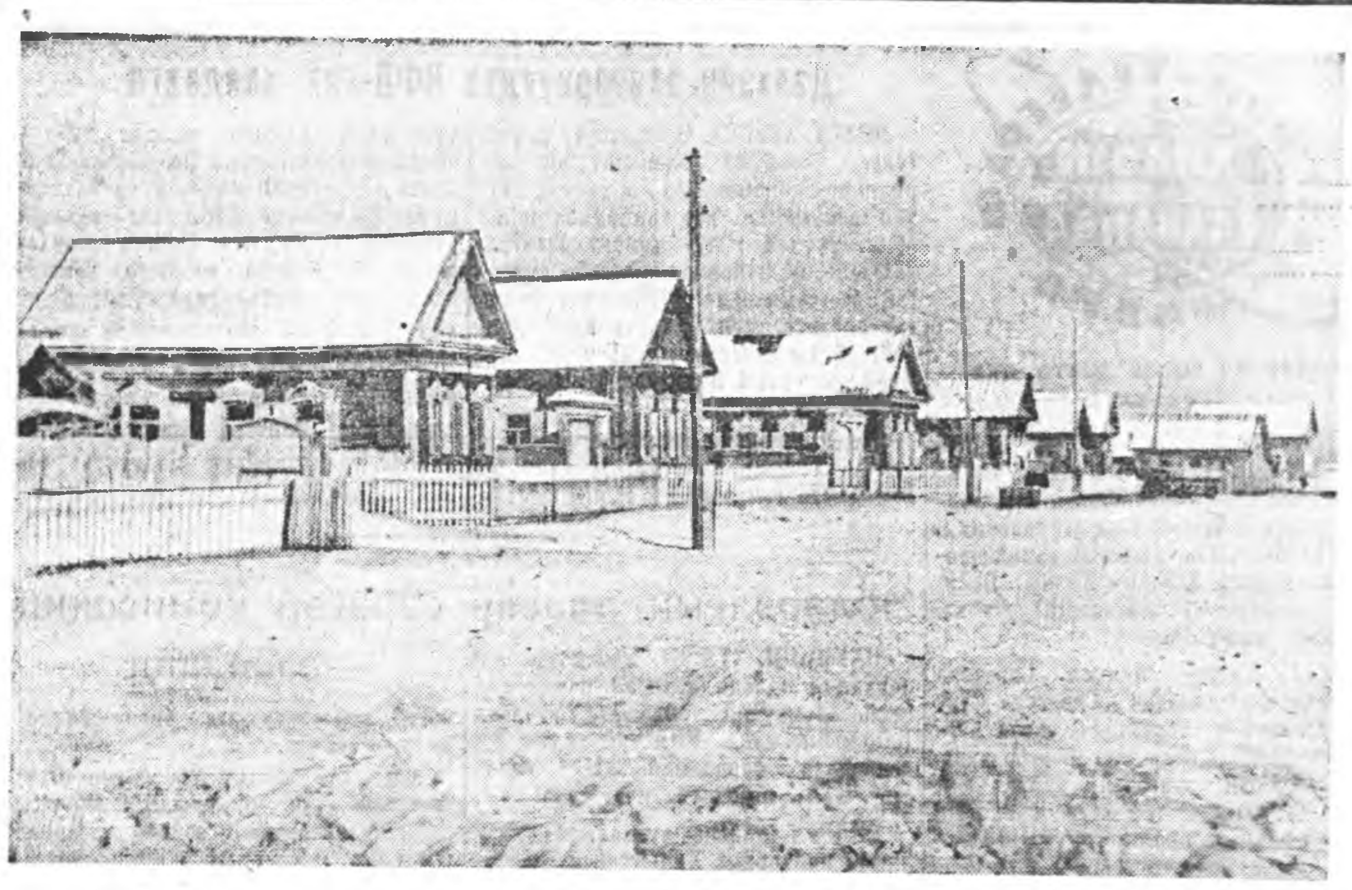
ШЭНЭ ХАНДАЛАЙН ШЭНЖЭ

Хандала тосхон Хударын талада хуушан сагһаа хойшо оршодог. Урдань эндэ газар оройтой, үхэрэй сууха татажа бүтэлэһэн сонхотой үгытэйхэн улад зоной үмхи задагай бууса, байранууд орой дээрээ үрмэдэһэ шаралаа ургууланхай байдаг бэлэй. Харин мүнөө Хандала тосхон танигдахаар бэшэ болотороо һалбаржэн ургаа. Тэрэнэй урган, жэгдэ үйлсэнүүдээр үнгэрхэдэ, хушалтатай, шэрэ будаг сонхотой шэнэ гэрнүүд ербылзэн, ээлүүдтүй нюдэ баясаана. Урдын өөхэн дэнгэй бүүдэгэр гэрэлэй оронд, айл бүхэндэ Ильичэй лаампанууд яларжа, үдэшэ бүри телевизорэй сэнхир экранууд толорно.

Хандалын ямаршье айлда оробоолтнай, баян дэлгэр һуудалтай. Мүнөө эндэ һургуули, магазин, амбулатори болон шэнэ клуб, ниитын эмхи зургаанууд эмхидхэгдэнхэй.

Гэбэшье дурсагдагша нютагые суурхуулһан, баян дэлгэр болгоһон ажалша ээдыень мартажа болохогүй. Тэдэнэр, үзэг бэшэггүй үгытэй зоной аша гушанар, мүнөө үеын эрдэм номтой, хүсэтэ техникэ жолоодоһон нүхэд мүн гээшэ.

Жэшээлхэдэ, отделениие даагша, коммунист Харлампий Радионович Маласов, тэрэнэй дүүнэр Илья, Николай Малясовууд, Лаврентий Заяханович Моксонов болон һаалишан, КПСС-эй гэшүүн Прасковья Кунриянова болон бусад олон нүхэд Шергинскэ совхозойнгоо ажалай түрүүшүүл гэжэ суурханхай юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хандала тосхоной нэгэ гудамжа.

Ц. ТЫХЕНОВЭЙ фототекст

Кабанск.

РЕПОРТАЖ

МАРТАГДАШАГҮЙ ТЭРЭ ҮДЭР

Анха хүмүүжэжэ гарагшадайнгаа заншалта уулзалга үнгэргэхэ тухай Тарбагатайн дунда һургуулиин багшанар ээлжээтэ зүблөөн дээрээ шиидхэжэ, олохон хото город, хүдөө нютагуудта уряалай телеграммануудые эльгээгээ һэн.

Тиигээдшье удангүй эрдэм мэргэжэл шудалжа гү, али хүдэлжэ байһан хүнүүд Тарбагатай нютаг руу шамдаа һэн.

...Хабаровскын түмэр замай институтай студентка Аня Суслова вагонойнгоо купе соо нүхэртэеэ хөөрөөгөө яаралтүйхэн эхилбэ.

— Тарбагатайн гээшэ аабзат? —гэжэ нүхэр басагандаа хандаад, иигэжэ нэмээбэ:—түрэл һургуулимнай хэр байна хаб?

— Ошоходоо хараха, мэдэхэл бээзэбди даа, — гэжэ Шэтын медицинын институдай студентка Маша Колесова харюусаба. Эдэ хоёр дурсагдаһан һургуулида һурабашье, тэрэнээ ондо ондоо үе сагта дүүргэһэн.

Бишье өөрөө һургуули анха дүүргэгшэдтэй уулзахаяа яарабаб. Намайе директор Александр Антонович Тюгаев урин налархайгаар угтаба. Зал соохи томо сонхын хажууда зэргэлээд һуунабди. Эндэ гэрэлтэйшье һаа, газаа харанхы. Тэнгэриин оройгоор тэргэд һара бэлшэнэ. Мүн холо бэшэ уула хаданууд шагнааэхаһан мэтээр тобойлдон дууранал.

Олохон классай таһалганууд соо айлшад дүүрэн. Хэншьеб дуу эхилжэ, тэрэниие бусад нүхэдынь эбтэйгээр дэмжэнэ.

Түрбэлгүйхэн хүхюу бидэнэр түрэл һургуулитаяа хахасаа һэмди үнинэй...

Энэ аялга нилээд удаахан зэдэлнэ. Теэдшье хамта һураһан нүхэдэй уулзалга ходоодоо сэдьхэл зүрхэ хүдэлгэмөөр байдаг лэ. Түрүүшын хэшээл, түрүүшынгээ багшые хэншье бүхэли наһан соогоо мартадаггүй бшуу.

Энэ найр наада ажаглаһан юум шэнгеэр, классай үүдэнэй дэргэдэ Константин Иванович Болотников, Евдокия Федоровна Зорина зогсоно. Тэдэнэр гоё һайханаар хубсаланхай, энгэрнүүдтэнь дээдэ эрдэмэй тэмдэгүүд яларна. 16—20 жэлэй саада тээ дурсагдаһан һургуулиие дүүргээ, эндээ бусажа ерээ, физикэ болон биологиин багшанар болоо. Сугларагшад 10-дахи классаархинтай уулзаад байхадаа хоорондоо иигэжэ хөөрэлдэнэ:

— Эдэнэр яаһан маанадтал алли гээшэб! Бидэшье эдир ябахадаа иигэжэ хөөрэлдэдэг бэлэйбди.

Үнинэй багша Наталья Романовна Авдошина класс соогуураа аргааханаар алхалан, нэгэ зариmуудта юушьеб һануулхын хойноһоо оролдоно:

— Ши, Ваня, ехэл аляа тоомгүйхэн бэлэйш даа. Байза, али партын саана һуудаг бэлэйш даа, мартажархёоб.

Нэрээ нэрлүүлээшэ энэ Иван Лобетиков Совет Армиин зэргэдэ алба хэһэнэй һүүлээр институт дүүргэээ, мүнөө үедэ автомобильна транспортын инженерээр хүдэлнэ.

Үнихэнэй багша Ольга Осиповна Адушинова һургуули дүүргээшэдээ хургаа даран тоолоно: Влас Никифорович Чебунин полковник болонхой. Савелий Андреевич Заиграев Сергей Михайлович Чебунин хоёр Улаан-Үдын болон Благовещенскын хүдөө ажахын институдуудай кафедрануудые хүтэлбэрилнэ; Будковский Пимин Иванович—КПСС-эй Улаан-Үдын хүдөөгэй райкомой секретарь...

Тарбагатайдахи «Дружба» колхозой хүдөө ажахын бүхы шэхүү мэргэжэлтэд—дурсагдаһан һургуулиин шабинар. Жэшээнь, эндэ ахалагша агрономоор Радион Никифорович Чебунин, инженер-механигаар—Дмитрий Матвеевич Кушнарев хүдэлнэ.

Үнгэрһэн 25 жэлэй турша дотор Тарбагатайн һургуулиие 500 эдиршүүл дүүргээ. Мүнөө һуралсалай жэлдэ 70 хүн дунда эрдэмтэй болохонь.

...һургуулиин хонхо хүхюун зохидоор жэнгирбэ. Классай хүтэлбэрилэгшэд Гертруда Содномовна Ринчино, Тамара Ивановна Болотникова гэгшэд айлшадаа баярай суглаанда орохыень уриба. Зал соо хүн зон дүүрэн.

Баярай суглаанай президиумдэ эрхим хүбүүд, басагад жэрылдэн һууба. Һургуулиин директор Александр Антонович бүхы сугларагшадые халуунаар амаршалба. Тиигээд һүүлэй гурбан жэлэй хугасаа дотор дунда һургуули дүүргэжэ гараашадта медальнуудые барюулба. Алтан медальда хүртэгшэд гэбэл, Эрхүүгэй политехническэ институдай студент Спиридонов Виктор. Шэтын медицинын институдай студентка Ефимова Анна, Хабаровскын түмэр замай институдта һуралсагша Суслова Анна гэгшэд болоно. Гадна 16 хүнүүд мүнгэн медаль абаба. Тэдэнэр харюугай үгэ хэлэхэдээ, түрэл һургуулиингаа багшанарта үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргөө.

Суглаанай һүүлээр 10-дахи классаархин ехэ концерт харуулаа. Айлшад орой болотор хүхиһэн зугаалһан байна.

Иигэжэ дунда һургуули дүүргэгшэдэй заншалта уулзалга ехэ баярай оршон [illegible].

Л. ТАРХАЕВ.

ЕРЭЭДҮЙН ТЕХНИКЭ

Хүдөө ажахые оньһожоруулха Бүхэсоюзна институдай машинно-тракторна агрегадуудые түргэн хүдэлдэг болгохо асуудал шэнжэлдэг лабораториин хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай үдэр эртэ үглөөгүүр эхилдэг юм. Телефонууд ханхинана, бэшэгүүд, телеграммануud, корреспонденцинүүд орожол байна. Энэньшье мэдээжэ юм аабза. Юуб гэхэдэ, һаяар ороной таряалан дээрэ гараха шэнэ техникэдэ эгээл түрүүлэн зам гаргагдана бшуу. Энэ асуудал шиидхэлгэдэ гуша гаран эмхинүүд, хэдэн зуун мэргэжэлтэд, инженернүүд, эрдэмтэд хабаадана.

Лабораториин хүтэлбэрилэгшэ А. Я. Полягта Армавирһаа үнинэй хүлеэгдэһэн телеграмма барюулагдаба. Тэрээн соонь «Радиостанцинуудые бүтэн бүринөөр абаабди. Тэдэниие Э-151 гэжэ тракторнууд дээрэ тодхожо эхилхэмнай» гэһэн байба.

— Теэд Александр Яковлевич, иимэ нэрэтэй трактор һананагүйльби.

— Гайхалтай юумэн үгы—энэмнай угаа түргэн хүдэлдэг ерээдүйн машина гээшэл. Энэ тракторай онсо илгаань, «абари зангыень» гурбан жэлһээ үлүүтэй соо Ростовско областиин «Кагальницкий» совхозой, Краснодарай хизаарай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой таряалан дээрэ туршан шалгажа байнабди. Юрын, олоороо бүтээгдэдэг машинануудые шэнээр һэльбэн түхеэрээбди. ДТ-75 трактор дээрэ ЯМЗ-238 гэжэ двигатель тодхоод, 150 мориной хүсэтэйгөөр тааруулан табяабди. Тиигэһэнэй ашаар эдэ тракторнууд час соо 9—15 километр скоростьтойгоор газар хахалха шадалтай болоо.

Юундэ иимэ юумэ хээбибди? Нэн түрүүндэ ажабайдалай эрилтэһээ эшэ үндэһэтэй. Ойрын жэлнүүдтэ хүдөө ажахыдахи ажал бүтээсэ эрид дээшэлүүлхээр караалагдана. Машинно-тракторна агрегадуудые бүри түргэн хүдэлдэг болгоһоной үндэһөөр лэ иимэ юумэн түйлагдажа болохо байна. Өөһэдөөшье бодоод үзэгты. Һүүлэй жэлнүүдтэ поезднуудай, автомашинануудай, самолёдуудай скорость ямар ехээр нэмээб, али тухай түргөөр булад хайлуулдаг, гэр баридаг болообибди. Хүдөө ажахын лэ техникын скорость бага зандаа байһаар. Гэбэшье 1960 ондо хүдөө ажахын машинануудай скорость часай 5—9 километрээр түргэдхэгдэжэ, ажалайнь бүтээсэ гурбанай нэгэ хубяар нэмэһэн байгаа. Хүдөө ажахын техникын шэгнүүрые нэмэнгүй, скоростиинь часай 9—15 километрээр түргэдхэхэ эрилтэ табигдана. Тиигэһэнэй ашаар ажалай бүтээсэ хоёр дахин дээшэлжэ, хэдэн зуун тонно металл алмагдаха.

— Ерээдүйн тракторнууд ямар үрэ дүн түйлахаб?

— Тон һайн. Үнгэрэгшэ жэлдэ «Кагальницкий» совхоздо Э-151 гэжэ трактораар жэл соо дунда зэргээр 1800 гектар зөөлэн хахалалга хэгдээ. Энэмнай мүнөө ашаглагдажа байгаа иимэл классай тракторнуудай хахалдагһаа 500 гектараар ехэ болоно бшуу. Түс ажахын отделенинүүдтэ ажалладаг хүнүүдэй, ашаглагдадаг техникын тоо үсөөрһэн, машинно-тракторна паркын гаргаша нилээд хороһон байна.

Гэхэтэй хамта түргэн скоростьтой машинануудые ашаглахын тула һайн эмхидхэл хэрэгтэй. Энэшье ойлгосотой. Түргэн ябадаг бүтээсэ ехэтэй тракторые муугаар, гуримгүйгөөр ашаглабал, гарзатай байхань элитэ. Иимэһээ хүдөөгэй механизаторнууд шэнэ машинануудаа зүбөөр ашаглаха, ажалаа һайнаар эмхидхэхэ ёһотой болоно.

А. ШАПОВАЛОВ.
(ТАСС-ай корр.).

ҮГЭ АЛТАНҺАА ҮНЭТЭЙ

(Редакцида ерэһэн шүлэгүүдэй шэнжэлэл)

Шүлэгүүд, шүлэгүүд... Редакци бүхэнэй соёл культурын таһагай дансанууд тэдэнһээл дамбайдаг шуу. Харин эдэ дансануудые тэсэбэри ехэтэйгээр иража гарадаг литературна хүдэлмэрилэгшын хубин заяанда атаархахаар бэшэ юм гэжэ сэхэ хэлэлтэй. Ирахаш, ирахаш, теэд ялас гэжэ ухаандаш хадуугдаха уран хурса, уян нугархай зүйл олдохогүй, бэлээр олдохогүй. Энэ ажалые алта бэдэрэгшын ажалтай жэшээ һаа таарамжатай гэхэ гү, али илангаяа адлирхуу гээшэ аа гү. Юуб гэхэдэ, обоо бухал элһэ шорой, шулуу шохой онгилжол, алташан тэрэл ялас гэһэн үнэтэ зүйлөө оложо баясадаг ха юм. Мүнөөшье урдамнай хэбтэһэн шүлэгүүдые баһал тиимэ үнэтэй зүйл олдоһой гэжэ сэдьхэн ираабди. Гурбан, табан жэлэй саадахидал заримдаа урмаа хухарнабди, гэбэшье этигэлээ гээнэгүйбди: заагүй олдохол байха. Үгэ алтанһаа үнэтэй гэжэ дэмы хэлсэдэггүй ха юм. Тиимэһээл редакцида ерэһэн шүлэгүүдтэ илангаяа халуун анхарал хандуулха, мүнөө дээрээ мүлигдөөгүй, һулашье, түүхэйшье шүлэгэй ёһоно сэдьхэлтэй, өөрын онсо ажабайдалтай хүн бии гэжэ мартажа яашье болохогүй бшуу. Энэ хэлэгшэдээ жэшээ болгон залуу ургажа ябаа шүлэгшэ **Галина Раднаевае** (Зэдэ) дурдая. Дүрбэдэхи, табадахи классай һурагша ябахадаа Галина түрүүшынгээ туршалгануудые эльгээдэг, баһал бусадтал «алдуу юугынь заһаад толилхыетнай гуйнаб» гэжэ бэшэгшэ һэн. Теэд тэрэ үедэ Галинын шүлэгүүдэй толилхоор болотороо ушөө болбосороогүй байдаг ушарһаань һөөргэнь бусаадаг, ехэнхи ушарта энээндэл адли шэнжэлэлдэ дурдадаг бэлэйбди. Хэды тиигэбэшье, тэрэнэй шүлэгүүд соо хааяа ялас гэжэ үзэгдэдэг уран хурса, уян нугархай, ёһотойл сэдьхэлэй уянга олодог, саашадаа бэшэхэ байһыень, оролдосо ехэтэйень һайшаан тэмдэглэдэг һэмди. Сэхынь хэлэхэдэ, Галина Раднаева манай газетын хүмүүжүүлһэн шүлэгшэн гэхэдэ алдуу болохогүй. Һаяшаг манай газетэ дээрэ толилогдоһон «Зэдын басаганай дуунууд» гэһэн тэрэнэй уянгын шүлэгүүд залуу шүлэгшын хүгжэлтэ, ургалтынгаа шэнэ шатада ороһые, буряад поэзиин олоһон бүхы шадабари оонолые яһала шудалһыень гэршэлээ гэжэ һанагдана. Мүнөөшье эльгээһэн тон шэнэ шүлэгүүд соонь ёһотой уянгын һудаһанай сохилжо байһые мэдэрмээр:

Сэхэ дээрээ гуа наранай
элшэ соо сасагтаһан
Амгалан сэнхир манхан тэнгэри
зулайтай юм даа,
Сэхэ дороо хүжэ ногоон
зэрэлгээн соо тунаһан
Агуу сагые үргөөд хэбтэһэн
хүйһэтэй юм даа,—гэжэ түрэл

Буряад орон тухайгаа тэрэ бэшэнэ. Гүнзэгы бодол, уян сэдьхэл, хурса үгэ, хурдан мүрнүүд эндэ хуу бии бэшэ аал? Зүгөөр Галина Раднаевае бидэ алишье талаһаа жэшээтэ болошоһон, энэ орёо хэрэгэй хамаг нюуса шудалһан, онсо илгарһан хүн гэжэ хэлэхэеэ һанана бэшэбди, үгы, юрэл тэрэнэй уран бодолой һабагшатай байһые, шэтэрүү оролдолго, эрмэлзэл түгэс байһые тэмдэглэнэбди. Энэл талаһаа тэрэ бусад эхилэн бэшэгшэдтээ жэшээ болохо үгэхөөр байна бшуу. Гэхэтэй хамта, Г. Раднаева урданайхи мэтэ үгэдөө һаланшаг, зарим ушарта шүлэгүүдээ түргэн түүхэйгээр ормоглоод орхижорхидог, тэрээн дээрээ удаан һуужа мүлидэггүй, өөрын философско хараа бодолтой ушөө болоодүй, юумэн бүхэниие зүбөөр ойлгожо, зүб тобшолол хэжэ һураадүй гэжэ сэхэ хэлэе. Энэнь дээрэ дурсагдаһан «Гуйнаб шамаяа, Эхэ таламни!» гэжэ шүлэг сооһоонь илангаяа элеэр тодорно. Ямар нэгэн уран гартай эхэнэр оёдолшоной эсхэжэ, зүйжэ, тааруулжа, нарилжа забдаһан зүйлөө бүтээдэгтэл. Галина Раднаева энэ үе хүрэтэр бэшэһэн обоо бухал шүлэгүүдээ шүүрдэн, һаншан, хээлэн, согсолон, ёһотой уран бүтээлнүүд болгохо зэргэтэй, уялгатайшье, тэрээнгүй һаа, энэмнай хүнгэн ябадалай жэшээ хожомоо болохонь магадгүй бшуу.

Галина Раднаевагай жэшээ дээрэ зорюута дэлгэрэнгыгээр тогтогдобо, юуб гэбэл, редакцида шүлэг эльгээдэг олон тоото нүхэднай тэрэнэй эрмэлзэл, хэшээл оролдолго хэды шэнээн гаргажа, түрүүшынгээ амжалтын шатада хүрэжэ шадаһые ойлгог лэ, шүлэг бэшэлгэмнай хилбар бэлэн хэрэг бэшэ гэжэ хойшолшогүйгөөр этитэг лэ гэжэ һанаһандаа тиигээбди. Ехэнхи ушарта хэдыхэн мүрнүүдэй толгой холбуулаад, шэнгэхэн бодолоор тэдэнээ һамараад, түтэгөөд, шүлэг бүтээбэб гэжэ ойлгоод, сэбэр саарһан дээрэ буулгажа, сэхэ редакци эльгээжэрхидэг нүхэд али олон шуу. Тиимэшүүлэй тоодо **Ц. Хобраков, Б. Дармаев** (Баргажан) **Б. Санжижапова** (Сэлэнгэ) **В. Дамбаев** (Мухар-Шэбэр), **Л. Жапова** (Захаамин), **Ц. Дамбаев** (Сэрэгэй часть), **А. Цыбиков** (Улаан-Үдэ), **В. Жамбалов** (Түнхэн), **К. Будаев** (Сэлэнгэ) болон бусад ороно. Эдэ нүхэдэй олонхиинь һургуулиин һурагшад гэжэ тэмдэглэе, юуб гэхэдэ, тэдэнэр лэ ехэнхи ушарта тон эдэбхитэй шүлэгшэд байдаг, нүгөө талаһаа эдир үетэнэй шүлэгүүдэй дутуу дунданууд эхир хурьгад шэнги адлинууд юм. Олонхи ушарта тэдэнэр мэдээжэ шүлэгүүдые дууряажа, нюдэндөөл хараһан, торсолдоһон юумэеэ ёһотойл шабинн зашгаар зураглахые һэдэдэг шуу. Тиимэһээ тэдэнэй һэдэлтэнүүдэй тематикыньшье зүргэ шэнги уйтан, бодолыньшье талын горхондол гүйхэхэн байдаг. Жэшээ болгон үбэл тухай «бүтээлнүүдые» дурдая.

Декабрь һара гараһаар
Баггүй хүйтэн болобо.
Хүйтэн һалхин эшхэрһээр
Хүр саһа тогтообо,—гэжэ

Л. Жапова зураглана. Тиихэдэнь **Б. Санжижапова:**

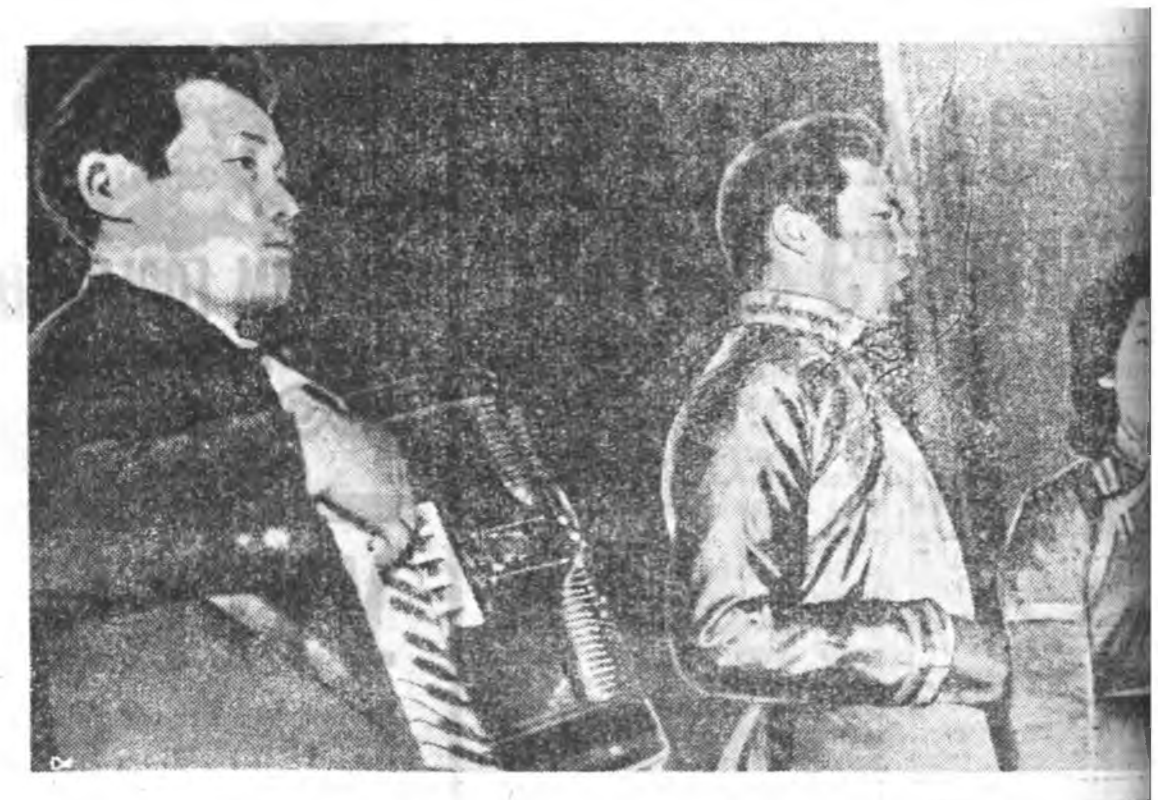
Үбэлшье ерэбэл даа,
Бордоһо, саһан бурьяна.
Гол мүрэнүүд хүрэжэ,
Мүлһэн хушалтаар хушагдаба,
—гэжэ дабтана.
Һэрюун намар үнгэржэ,
Хүйтэн үбэл ерэбэ.
Һалхи шуурган үлеэжэ,
Хүр саһа тогтообо,—гэжэ

Ц. Хобраков баһа оролсоно.

Эдэмнай шүлэг гээшэ аал? Ямар ялас гэһэн бодол, уран үгүүлэл, хурса зэргэсүүлгэ, ябгэмэ найруулга эдэ арай шамай холбогдоһон мүрнүүд соо бииб? Тиимэ зүйлнүүд алга маахам. Тиимэһээл шүлэгүүд болоогүй, харин юрэ хоорһон, юрэ үгэ холбоһон жэшээ болоод лэ дүүрээ. Эдэ нүхэд үбэл тухай шүлэг бэшэхын тула тойрожо байһан байгаалиа өөрын нюдөөр хараха, ондоо хүнэй обёороо, хараагүй зүйл обёорхо, тэдэнээ ондоо хүнэй бэшээгүй үгэнүүдээр зураглаха байтаа бшуу. Ядахын сагта үбэл тухай буряад уран зохёолшодойнгоо шүлэгүүдые уншахаяа яанаб. Хоца Намсараевшье, Цэдэн Галсановшье, Жамсо Тумуновшье үбэл тухай уянгалһан шуу. Үгышье һаа, агуу ехэ Пушкинай, Лермонтовэй, Некрасовай үльгэр жэшээнүүдтэй танилсахаяа яагааб. Энээнһээ уламжалан хэлэхэдэ, эхилэн бэшэгшэд ехэл шархаантяар литературна һуралсалдаа хандадаг, мэдээжэ уран зохёолшодой, аха нүхэдэйнгөө бүтээлэй дүй дүршэлһөө хубаалдахые яарадаггүй байна. Энэнь ехэ муу. Юуб гэхэдэ, нигээд, тиигээд шүлэг бэшэхэ гэһэн рецепт үгы бшуу. Тиимэһээл эхилэн бэшэгшэ бүхэн өөрыгөө хараа бодол, эрмэлзэл, сэдьхэлэй таталга, нуталбариие хараадаа абажа, тэрэ гү, али энэ мэдээжэ поэдэй зохёолнуудтай танилсаха, тэдэниинень анхаран уншаха, тиин тэдэнһээл өөртөө һургаал болохо зүйлые шэлжүүлэн абаха, өөрынгөө болбосоролдо хаба соонь хэрэглэхэ болоно бшуу. Энэ тон шухала гэжэ хэлэлтэй. Сэхынь хэлэхэдэ, шүлэг бэшэлгын талаар зүбшөөл туһаламжа болохо зүйлнүүд саг үргэлжэ толилогдожо байдаг шуу. Жэшээлхэдэ, ахамад ород поэт Михаил Исаковскиин «Залуушуулда бэшэг» гэһэн хэдэн дахин хэблэгдэһэн тон һонин ном дурдая. Манайшье «Буряад үнэн» дүрбэн жэлэй саада тээ поэт Алексей Бадаевай дэлгэрэнгы консультаци хэдэн номертоо толилоо бэлэй. Иимэ түхэлэй номууд, статьянууд залуу уран зохёолшодой, эхилэн бэшэгшэдэй саашанхи хэшээл оролдолгодо гүнзэгы удха шанартай байхань дамжаггүй. Зүгөөр шүлэгшэн бүхэнэй өөрыгөө юрэнхы болбосорол дээшэлүүлгэ, ойлгосо мэдэсээ үргэдхэлгэ, хараа бодолоо тогтонижоруулга, шүлэг дээрээ тэсэмгэйгээр хүдэлхэ тээшэ бүришье ехэ удха шанартай. Ушар иимэһээ һурагшадай мүнөө дээрээ ном, эрдэмээ эрхимээр шудалха хэрэгтээ гол анхаралаа хандуулаа һаань дээрэ һэн гэжэ һанагдана. Тиимэһээл Галина Раднаевагай жэшээ дээрэ үндэһэлэн энэ хөөрэлдөөгөө эхилһэмнай өөрын удхатай.

Үгэ үнэтэй, алтанһаа үнэтэй гэжэ арадай сэсэн мэргэн үгын удха олондо мэдээжэ ааб даа. Харин эхилэн бэшэгшэд тэрэниие бүришье гүнзэгыгөөр мэдэрхэ, алтанайшье, сэсэн үгыньшье олдосо адли хүшэр гэжэ ойлгохоо хүсэдэг һаань, ехэ амжалта болохо бэлэй.

А. ЖАМБАЛДОРЖИЕВ,
уран зохёолшо.

МЭЛЫН ДУУШАД ШАЛГА

Гурбан зуу гаран хүнэй һуурите Цахирай Соёлой байшан соо һаяшаг нэгэ үлэшэ хүн зон багтажа ядатараа суглаба. Ушарынь хадаа, тэрэ үедэ арадай дуунуудые гүйсэдхэгшэдэй Захааминай аймагай конкурсын түгэсхэлэй концерт болохо байба.

Хуушанай түрэ хуримай, арадай ёһо заншал дагаһан хүхюутэй, уйдхартайшье, мүн шинэ дуранай болон арадай мүнөө үеын дуунуудаар баян программатай аймагай уран һайханай табан коллектив урда тээнь Цахир тосхондо сугларһан байгаа.

Концерт харагшад Үлэгшэн нютагай механизатор Шагдар Балданов. Санагын участково больницын медсестра Татьяна Охинова, хүдэлмэришэн Андрей Лубсанов. хонишон Екатерина Дамдинова, багша Доржо Дараев болон бусадай ирагуу һайхан гүйсэдхэлгые үндэрөөр сэгнэһэн байха.

Уран һайханай харалгын түгэсхэлэй концертдэ хабаадалсаһан Мэлын хүдөөгэй клубай уран һайханай бүлгэмэй колле... жалтатай байба. Тус ... харуулһан программ... риин жанрһаа бүри... дыньшье урин хонгё... байһаараа конкурс... үндэр сэгнэлтэдэ хү... дэхи һуури эзэлээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ... гэй клубай уран ... бүлгэмөөрхин. Багша ... баян дээрэ гүйсэдхэ... он Б-Х. Доржиева ... димир ахатаяа ирагу... дуулана.

В. БОГДАНОВА

ШАТАР

СПИРИДОН МОГОРДОЕВ ЭРХИМ...

Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй алдарта 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан манай республикын шатаршад хоорондоо наадаба.

Мүрысөөнэй хахад финальна хоёр уулзалгада 26 шатаршад хабаадалсаа. Тэдэнэй 12-нь түгэсхэлэй наадаанда уулзажа, блицтурнирай республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэһэн байгаа. Түгэсхэлэй энэ наадаанда мастерта юһэн кандидат, нэгэдэхи разрядтай гурбан шатаршад наадаа.

Наадаанай эхинһээ мастерта кандидат Спиридон Могордоев түрүү зэргэдэ ябаа. Тэрэ абажа болоомоор 11 очкоһоо 10,5 очкотой боложо, түрүү һуури эзэлээ. Тиигэжэ республикын спортсоведэй нэгэдэхи шанда хүртэ... АССР-эй чемпион Але... рин 8,5 очкотой, хоёр... эзэлбэ. Гурбадахи һу... ажахын институтай ... Мункоев гараа. Тэрэ ... болоһон байна.

А. ИГУ...

ТҮРҮҮ...

«Труд» бүлгэмэй ... дунда түрүү һуури ... лөө эхилһэн мүрысөө... һоор. Мүнөө үедэ ... үнгэргэгдөөд байна. ... шина» заводой түлөө... Ильин энэ мүрысөө... ябана. Тэрэ 8 очк... абанхай.

...

Тэрэшэлэн «Спа... мэй түрүү һуурии... раар үнгэргэгдэжэ ... сөөн үргэлжэлһөөр. ... терта кандидат Вла... эрхимлэжэ ябана.

А. МИХ...

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО

ХИЛЫН ГААНАҺАА

Мүнөө үе сагай элитэ ехэ туйлалта

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Совет барилгын промышленностьтай адли тиимэ хүгжэнги промышленность бүхы дэлхэй дээрэ байхагүй гээд стандартнуудай национальна бюрогой хүтэлбэрилэгшэ урдань байһан Аллан Бейтс Йорк городто (Пенсильвани) үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ.

Аллан Бейтс һаяхан Советскэ Союзда аяншалхадаа, Советскэ Союзай барилгын техникын ехээр хүгжэнги байһые өөрынгөө нюдөөр хаража, үнэншэн этигэһэн байха юм. Ород барилгашад гэр байра барилгын индустриальна онол арганууды «шадамараар, бодолтойгоор» хэрэглэнэ гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, Советскэ Союзда гэр байра барилгын далайсые Аллан Бейтс мүнөө үе сагай «элитэ ехэ туйлалта» гээд нэрлэһэн байна.

Советскэ Союзай ба Холбоото Штадуудай байрын асуудалнуудые сасуулхадаа, США хадаа дэлхэй дээрэ «хуушаран муудаһан түлюур байранuудаар эгээн лэ олонтой» орон болоно гээд Аллан Бейтс тэмдэглээ. Барилгын техникын хүгжэлтын талаар Советскэ Союз США-е холо ахижа гараа. Советскэ Союзда барилгын үнэ США-гайхида орходоо турба дахинһаа бага бэшээр хямда гээд тэрэ мэдүүлээ.

КНДР-эй МИД-эй түлөөлэгшын мэдүүлгэ

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). Корейн Арадай-Демократическа Республика түшаа американ сэрэгүүдэй, туһамаршадайнь бүлэгэй сэрэгүүдэй харата муухай аашануудые таһалгаряагүйгөөр хэжэ байһые шоо үзэһэн КНДР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшын мэдүүлгэ февралиин 27-до эндэ тунхаглагдаа.

ЦТАК агентствын дамжуулһан тус мэдүүлгэ соо иигэжэ тэмдэглэгдэнэ. Американ сэрэгүүд, Урда Корейн туһамаршадай сэрэгүүд КНДР-тэ эсэргүүгээр сэрэгэй харата муухай аашануудые таһалгаряагүйгөөр гаргана, Корейдэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээе оройдоошье сахинагүй.

Сэрэгэй хүсөөр заналта хэлгые, Корейн Арадай-Демократическа Республикада эсэргүү харата муухай ябуулгануудые хэхэеэ американ империалистнуудай дары болюулха, Урда Корейһээ өөһэдынгөө сэрэгүүдые түргэнөөр гаргаха тухай бидэнэр тон шангаар эрилтэ хэнэбди гээд мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Корейдэ амгалан байдал аршалан хамгаалха, Корейн нэгэдэхэ тухай асуудал эбэй ёһоор шиидхэхэ гэһэн КНДР-эй правительствын политикада урда тээньшье, мүнөөшье хубилалта оройдоошье болоогүй гээд мэдүүлгэ соо саашалаа онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Дэлхэйн эхэнэрнүүдтэ ВФП-гэй хандалга

ПРАГА. (ТАСС). Өөһэдынгөө эрхын түлөө, «ажалша эхэнэрнүүдэй социально-экономическа эрхэнүүд тухай документ» соо найруулагдаһан эрилтэнүүдэй түлөө тэмэсэл шангадхахыень, эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй ба социальна дэбжэлтын түлөө тэмэсэл дэлгэрүүлхыень уряалан, дэлхэйн бүхы эмэгтэй хүдэлмэришэдтэ Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерацин хандаа.

Бүхы ажалша эхэнэрнүүд, бүхы дэлхэй дээрэхи эхэнүүд, тусхайлбал, Вьетнамда гэм зэмэгүй эхэнэрнүүд ба үхибүүдые алахын тулада хүбүүдыень армида татадаг Америкын Холбоото Штадуудай эхэнэрнүүд ба эхэнүүд Вьетнамда США-гай, тэрэнэй туһамаршадай хэжэ байһан зэрлэг түримхэй ябуулга зогсоохо хэмжээ абаха, дотоодынгоо хэрэгүүдые вьетнам арадай өөһэдөө шиидхэхэ эрхые хүндэлхэ эрилтэ хэхэ гэһэн этигэл найдабари Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр—Мартын 8-тай дашарамдуулан толилогдоһон мэдүүлгэ соо элирхэйлэгдэнэ.

Эблэрэлгын талаар сэрэгэй комиссиин заседани

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). Корейдэхи эблэрэлгын талаар сэрэгэй комиссиин секретарьнуудай ээлжээтэ зүблөөн Паньмыньчжондо КНДР-эй талын дурадхалаар февралиин 27-до болоо гээд ЦТАК агентство мэдээсэнэ.

КНДР-эй талын түлөөлэгшэ ахалагша полковник Хан Чу Ген заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ иигэжэ мэдүүлээ. Американ тала февралиин 6-һаа 23 хүрэтэрхи үе соо демилитаризованно зонодо 360 томо ба автоматическа буунуудые, тэрэшэлэн сэрэгэй вертолёдуудые, бронемашинануудые асараа.

Американ талын эдэ ябуулгануудые шоо үзэн буруушааха зуураа, демилитаризованно зонодо асарһан бүхы буу зэбсэгүүдээ тэндэһээ гаргаха, КНДР-тэ эсэргүү харата муухай ябуулгануудые болюулха, эблэрэлгэ тухай хэлсээе хүсэд һайнаар сахихын тулада үрэ ехэтэй хэмжээнүүдые абаха тухай американ талада Хан Чу Ген эрилтэ хээ.

Джонсон мэдүүлгэ хэбэ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Вьетнамда мүнөө бэелүүлдэг хараа шугамаа США үргэлжэлүүлхэ, энэ хараа шугамһаа сухарихa хүсэлэнгүй гээд Далласта хүдөөгэй районуудые электрижүүлхэ талаар кооперативуудай национальна ассоциациин гэшүүдэй үмэнэ февралиин 27-до үгэ хэлэхэдээ, президент Джонсон дахяад мэдүүлээ.

Вьетнамда США-гай зэбсэгтэ хамааралсалгые бүри эрид шуудаар буруушаадаг болоһон ороной олониитэдэ элитээр баалалта хэхые эрмэлзэхэ зуураа, «нэгэдэлтэй байхыень» американецуудые президент уряалаа. Вьетнамда правительствын мүнөө бэелүүлдэг политикаһаа заахананаршье сухарилга «шуһата тулалдаае улам униэагайруулха» гэһэн хэбэргэйгээр тэрэ баталан хэлээ. Тиихэтэй хамта Вьетнамай газар дээрэ американ зэрлэг түримхэйшүүлэй мухардалгада хүрэһые президент үнэндөө мэдэрхэ зуураа, Вьетнамда «ута замаар» ябажа гараха болонобди гээд тэрэ мэдүүлээ.

451-дэхи уридшалан һануулга

ПЕКИН. (ТАСС). Американ хоёр самолёт февралиин 27-до (нэгэниинь 8 час 40 минутада, нүгөөдэнь — 11 час 17 минутада) Хитадай агаарай хилые дабаа. Энээнтэй дашарамдуулан, КНР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэ 451-дэхи шанга уридшалан һануулга хээ. Энээн тухай Синьхуа агентство мэдээсэнэ.

Камбоджодо эсэргүү шэнэ харата ааша

ПНОМПЕНЬ. (ТАСС). Камбоджодо эсэргүү шэнэ зэбсэгтэ харата муухай ааша американ ба Урда Вьетнамай сэрэгүүд гаргаба. Кхмер Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Урда Вьетнамай Тяудок провинцидахи хилэ шадарай Виньдьенскэ постһоо энэ оной февралиин 14-дэ Камбоджын газарые артиллереэр буудаа. Камбоджын Прейвэнг провинцидахи Бантеачакри тосхондо һомонуудынь тэһэрээ. Артиллерийскэ буудалгаһаа уламжалан, тосхоной зоной дундаһаа алуулһан хүнүүд бии, мүн материальна хохидол ушаруулагдаа.

Дайнда эсэргүүсэгшые сүүдлэхэнь

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Вьетнамдахи дайн байлдаанда хабаадалсахаһаа арсаһан дээрэһээ 26 наһатай американ сэрэгэй моряк Деннис Сиселски Норфолодохи (Виргини штат) далайн сэрэгэй баазадахи сэрэгэй трибуналай сүүдтэ үгтөө.

Вьетнамай эрье тээшэ ошохо байһан «Дьюи» гэжэ фрегадтаа Сиселски бусажа ерээгүй. «Захиралтануудые дүүргээгүйн» түлөө моряк зургаан жэл хүрэтэр болзороор түрмэдэ хаагдажа болохо байна бшуу.

Болгариин мэргэжэлтэдэй туһаламжаар Эфиопиин Аддис-Абеба городто хүгжэмэй һургуули барижа байна. Зураг дээрэ: Болгариин Арадай Республикын мэргэжэлтэд болон Эфиопиин инженернүүд барилгын талмай дээрэ.

БТА—ТАСС-ай фото.

Патриодуудай амжалта

ХАНОЙ, февралиин 28. (ТАСС). Американ-сайгон сэрэгүүдтэй, тэдэнлэ туһалдаг оронуудай сэрэгүүдтэй энэ оной январиин 29-һөө февралиин 26 хүрэтэр байлдаа хэхэдээ, Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүд ба арад зон угаа ехэ амжалта туйлажа, дайсанай 90.000 солдат ба офицерые, тэрэ тоодо американ сэрэгүүдэй ба туһалдаг оронуудайнь сэрэгүүдэй 20.000 солдадые хүлһөөнь буулгаа. Энээн тухай Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командованиин энэ оной февралиин 26-да тунхаглаһан гурбадахи тусхай коммюнике соо хэлэгдэнэ.

Тусхайлбал 30 үдэрэй турша соо болоһон байлдаануудай үедэ Урда Вьетнамай сүлөөрэлгын хүсэнүүд ба арад дайсанай гурбан бронетанкова полкые, 39 пехотно батальониие ба 120 ротые һамна бута сохёо, 1.800 самолёдые, 1.300 танк ба бронетранспортерые, сэрэгэй бусад олон техникые усадхаа.

Урда Вьетнамай патриодууд 45 аэродром ба сэрэгэй баазые артиллереэр, миномёт ба ракетэнүүдээр буудаа, бүхэлэндэһэн олон районие, дайсанай дивизинүүд болон корпусуудай штабуудые добтолжо, тэдэндэ материальна ехэ хохидол ушаруулһан байна.

Сүлөөрэлгын революционно хүсэнүүдэй шанга добтолгонуудые хэһэнэй ашаар хамтадаа 1,2 миллион үлүүтэй хүнэй ажаһуудаг хүдөө нютагай ехэ район ба хэдэ хэдэн һуурин газар дайсанһаа сүлөөлэгдөө.

Бүри ехээр эсэргүүсэлтэ хэнэ

ПАРИЖ, февралиин 28. (ТАСС). Грецидэ эсэргүүсэлтын шэнэ организациин — эхэнэрнүүдэй патриотическа фронтын байгуулагдаһан тухай Грециин ниислэлэй коммунистнуудай нюусаар гаргадаг «Афиныын дарагдаагүйшүүл» гэжэ журналай һүүлшын номерто хэблэгдэһэн зүйлнүүдтэ үндэһэлэн, «Юманите» газетэ мэдээсэнэ. Өөрынгөө эрхые хамгаалхыень, диктатурые унагаахын түлөө тэмсэхыень ажалшадые уряалһан хуудаһануудые патриотическа фронтдо ородог барилгын хүдэлмэришэдэй профсоюз тарaана гээд газетэ мүн лэ мэдээсэнэ.

Найдари городто буруушаалгын манифестаци боложо, тэндэхи хүн зон мэрэй ажалладаг газарта ерээ. Тэдэнэр полициин зүгһөө хэгдэдэг нэгжүүл ба һуниин добтолгонуудые болюулха тухай эрилтэ хээ.

Ээрхэт түримхэй ябуулга хэхэ шэнэ баазанууд

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Таиландын газар дээрэ далайн-сэрэгэй хэдэн шэнэ бааза байгуулха гэжэ США түсэблэнэ. Тэндэһээ Вьетнамай Демократическа Республикада добтолгонууд хэгдэхэ. Энээн тухай «Нью-Йорк дейли ньюс» газетын корреспондент февралиин 28-да Сайгонһоо мэдээсэбэ.

ДРВ-дэ добтолго хэдэг «В-52» гэжэ бомбардировщигуудай байрладаг зургаан томо американ авиационно бааза мүнөө Таиландда бии юм.

ДРВ-дэ эсэргүү агаарай дай үшөө шангадхаха гэжэ США-гай һанаашалжа байһан тухай «Нью-Йорк дейли ньюсай» мэдээсэл гэршэлжэ үгэнэ.

Харата муухай ниидэлгэнүүд

ТОКИО. ТАСС-ай корреспондент В. Зацепин иигэжэ дамжуулна: гурбан неделиин урда тээ Окинавада асаргдаһан «В-52» гэжэ американ стратегическэ бомбардировщигууд Вьетнамда добтолгонуудые хэхэһээ гадна, ядерна бомбонуудые тээгээд, харуулай ниидэлгэнүүдые хэнэ гээд Окинавын олониитын социалис партиин түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

Окинавын аралнуудые стратегическэ авиациие байрлуулхын тулада США-гай хэрэглэдэг байһанда бүхы окинавынхид ехээр һанаагаа зобоно, дураа гутана, США-гай энэ хэмжээе хуули бусын гэжэ тоолоно гээд дурсагдаһан партиин түлөөлэгшэ Тибана Окинавын асуудалнуудай талаар Японой парламентын дээдэ палатын дэргэдэхи тусхай комиссиин заседани дээрэ февралиин 28-да үгэ хэлэхэдээ заагаа. Окинавада США-гай баазануудые усадхахын, эдэ аралнуудые Японтой түргэнөөр нэгэдүүлхын түлөө тэмсэдэг аралнуудай томо оппозиционно партиин тус түлөөлэгшэ иигэжэ мэдүүлээ. Гуамһаа Окинава эльгээгдэһэн «В-52» гэжэ бүлэг стратегическэ бомбардировщигууд Вьетнамые бомбодохын тулада ниидэн гарахаһаа гадна, ядерна бомбонуудые тээгээд, харуулай ниидэлгэнүүдые ходолоо хэнэ.

Аралнуудай хүн зон Окинавада «В-52» самолёдуудые байрлуулгада эсэргүүсэн, эрид шангаар тэмсэнэ. Тэдэниие гаргаха тухай эрилтэ хэнэ гээд Тибана заагаа.

ПРАВДА БУ...

Мүнөөдэрэй ...

Нэгэдэхи хуудаһ... ...ниc болон хүдэлмэр... тинуудай түлөөлэг... нештдэхи Консульта... залга тухай мэдээс... профессиональна со... съезд дээрэ.

Хоёрдохи хуудаһ... нештдэхи Консульт... залга дээрэ М. А. С... һэн үгэ.

Гурбадахи хуудаһ... рын барилгын асуу... цевай статья. Мухар... магай «Забайкале... главна агроном Н. ... «Агротехническэ ... үрэ» гэһэн статья... ба үйлэдбэри» гэһэн ... нагай статья. Түр... най.

Дүрбэдэхи хуудаһ... учна коммунизмын ... нартай түрүүшын ... һэн ТАСС-ай матер... һонин. Нютаг нюта... Соносхолнууд.

САГАЙ У...

Улаан-Үдын ... мэдээсэһэнэй ёһоор, ... публика доторнай ... үүлэтэй байха. Зүү... һулахaнаар һалхи... най, Хориин айма... бусад аймагуудта 0-... Үдэдэ һуниндөө 2... рынь 2—4 градус ...

Ред...
Ц. Ц. ЦИБУ...

Манай адрес, телефо...

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редак... приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. ре... 62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секре... отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяй... 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промыш... строительства—61-35, советского строительства и ... культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров-... формации—34-05, общественная приёмная—56-62, бюро—57-63, фотолаборатория—33-61

Гор. Улан-Удэ типография Управления по печа... вете Министров БурАССР

Н-03387. За...